

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed
évre 88.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen
1.50 sokol, 1.20 lira, 1 francia frank

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JÓZS. 143-26, JÓZS. 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASARNAP ESTÉTŐL
REGGELIG: JÓZSEF 9-66, JÓZSEF 10-16

IV. évfolyam

Budapest, 1925 október 5.

40. szám

Dr. Lévai Tibor kormánytanácsost, Lédererné védőügyvédjét, megvesztegetés közben tetten érték és letartóztatták

**El akarta lopatni egy tisztviselővel a törvényszékről
egy nagy lopási bűnügy aktáit — A detektívek Sztrache
ügyészségi elnök utasítására, az akták átadásának
pillanatában fogták el Lévait**

Lévai a megkörnyékezett tisztviselővel való szembe- sitése folyamán tagadta a terhére rótt bűncselekményt, dacára a tettenérésnek

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délután nagy föltűnést keltett a főkapitányságon egy ismert nevű fővárosi ügyvédnek az előállítás. Az ügyvéd, dr. Lévai Tibor kormánytanácsos, akit a központi ügyeleten röviden hallgattak ki, utána szembesítették Suhajda Ferenc törvényszéki iktatóval és ezek után további intézkedésig az ügyvédet őrizetbe helyezték.

Lévai Tibort bűnügyi akták ellopatásáért és megvesztegetési kísérlet büntetése helyezett őrizetbe.

Vasárnap délelőtt Lévai Tibort több tanúval együtt egész délután 2 óráig hallgatta ki zárt ajtó mögött dr. Bartha Gyula rendőrtanácsos és amikor már mindenki eltávozott a főkapitányság épületéből,

Lévai Tibor előtt kihirdették az előzetes letartóztatást elrendelő végzést

és fegyveres rendőr kísérte őt be a bűnügyi nyilvántartó hivatalba, ahol, mint a többi bűnügyi rabról, nyilvántartó adatokat vettek föl róla, fölvevették róla az ujjlenyomatokat és átadták őt a főkapitányság foglárának, aki őt egy külön cellában helyezte el.

Lévai Tibor bűnügyének előzményei a következők: Őt nappal ezelőtt dr. Lévai Tibor fölkereste a törvényszék épületében Suhajda Ferenc törvényszéki tisztviselőt, aki az iktatóhivatalban teljesít szolgálatot. Suhajda a minap szólt néhány ügyvédnek és más ismerősöknek, hogy délutáni mellékfoglalkozásként szeretne hivatalával összeegyeztethető munkát vállalni és ezért nem tűnt föl neki, hogy Lévai Tibor föl szólította őt, hogy

fontos ügy megbeszélése céljából keresse föl őt Podmaniczky-utca 18. számú házában levő irodájában.

Suhajda Ferenc aznap délután el is ment az ügyvédhez, aki négy szemkört a következőket mondotta neki:

— Nézze, Suhajda ur, maga szegény ember, most tudnék valami keveset juttatni magának, ezzel szemben valami kis szivességet kérek. Ott fekszenek a törvényszéken egy védelemnek bűnügyi iratai, legyen szives, hozza el azokat nekem, szükségem van rájuk, nem lesz semmi baj, én megsemmisítem az iratokat, elégtem őket rögtön. Soha senkinek föl nem fog tűnni, hogy az akták eltűntek, nem fogja keresni a kutya sem.

Amikor az ügyvéd már a dolog nehezebbik részén tulesett és látta az elfogódott hivatalnok meglepett tépelődését, így folytatta:

— Amint elhozta az iratokat, kap tőlem kerek egymillió koronát.

Suhajda Ferenc már ekkor elhatározta, hogy ezt a nem várt ajánlatot bejelenti nyomban hivatali főnökeinek és hogy föl ne tűnjön a dolog, alkudozni kezdett:

— Egemillió korona ilyen szolgálatért megsemmisítően kevés.

A dialógus tovább folytatódott:
— Hát tudja mit, adok másfél millió koronát.
— Na, az az ötszáz ezer korona már ugy sem számít — játszott a szerepét tovább Suhajda. Az ügyvéd parolázott:
— Rendben van.

Kap kétfélmilliót, ha elhozza a Szenácssy Gyula följelentését Hirsch János ellen, az ügy összes iratait.

Itt van az iktatószám.

A randevű befejeződött. Suhajda Ferenc sietett föl egyenesen Sztrache Gusztáv kir. főügyészhez és bejelentette a föltűnő és szokatlan esetet. Sztrache főügyész nyomban a hír vétele után behívatta magához gépirónőjét, Papp Idát és hármában gépirósos jegyzőkönyvet vettek föl az előzmények történeléről. Utána fölhiotta Sztrache Gusztáv a főkapitányságot, utasítást adott, hogy nyomozzák le az aktalopást, illetőleg a megvesztegetés bűnügyét. Az ügyészségen kikeresték Lévai Tibor védelemének, Hirsch Jánosnak a bűnügyi iratait és azokat átadták Suhajda Ferencnek, hogy a megbeszélés szerint vigye el dr. Lévai Tiborhoz, megelőzően azonban

megbízta Schnell József detektív-főügyelőt, hogy csoportjával kísérje figyelemmel a megvesztegetési aktust és kellő pillanatban leplezzék le az egész machinációt.

A rendőrségen lemasoltatták szóról-szóra azt az iratköteget, amit Lévai Tibor dr. védelemének érdekében meg akart semmisíteni, nehogy ha valóban kezeihez kerülnek az akták, megsemmisíthesse azokat. Szombaton adták vissza Suhajda Ferencnek a vastag iratköteget. Suhajda összehajtogatta az irásokat és ebédidő alatt, megbeszélés szerint, fölment az ügyvéd lakására. Lenn az után várakozott és figyelt Schnell József detektív-főügyelő és két társa, Werschling és Olgay detektívek is. Az ügyvéd nem volt odahaza, tárgyaláson volt. Suhajda lement az utcára, föl és alá sétált. Körülbelül 3 óra lehetett már, amikor befordult az utcáson dr. Lévai Tibor. Suhajda hozzálépett, köszönt:

— Jónapot, ügyvéd ur, itt vannak a kért iratok.

Ezzel belenyúlt kabátzsebébe és az összehajtogatott iratokat odaadta Lévai Tibornak, aki ránézett az aktákra, kinyitotta irattáskáját és az aktákat oda begyömöszölte. Majd kezét fogott Suhajdával és így szólt:

— Köszönöm, rendben van. Jöjjön föl hozzám ebéd után, nincs nálam pénz és megkapja a kétfélmilliót.

Suhajda Ferenc izgalommal eltelve sietett elfelé, de abban a pillanatban már ott termett Schnell József és két csoporttagja. A föltűnő elkerülése végett

karonfogták az ügyvédet és föl szólították őt, hogy adja át irattáskáját.

Hol vagy Bárczy István?

Nincs polgármester! Éber Antal szájából hangzott el a főváros pénzügyi bizottságának ülésén ez a kuruc kiáltás. Éber Antal szájából és mindnyájunk szivéből! Ennek az egész megbukott drága fővárosnak a keserű, a cserbenhagyott, a megcsufolt, a lekopasztott, a rongyos, az éhes és az önértetes, a vérig bosszantott, türelmét vesztett, a levegőért hörgő, életre, boldogságra való népének a gégéjén visszhangzik az ítélet: nincs polgármester! Igenis nincs! Az az uriember, akit a kurzus gyorstüzelője belelőtt Budapest polgármesteri székébe, az csak azt a széket tölti be, nem azt a magasrendű, s mélységes és gazdag hivatást, amit a polgármesteri tiszt jelent az ország fővárosában. Sipőcz Jenő urnak, Budapest polgármester-pótlékának sem ereje, sem egyénisége, se képzelete, se programja nincsen ehhez a súlyos és nagyszerű megbízatáshoz. Nemhogy Budapesten, de Turkevén nem lehetne polgármester Sipőcz Jenő ömoltósága, ha a megválasztása az adófizető polgárokon és a lelkiismeretes városi embereken állana. De nem tűri a sorsunk, hogy alétan tőrjünk ezt a hátramoszditást; a türelem luxusára nem telik nekünk e drága, szorongató, életveszélyes időben. Leromlottunk és taszítottunk lejjebb, lejjebb a Balkánba. A Balkán pedig fölénk kerekedik maholnap és lefitymál bennünket. Belgrád hoteleket, palotákat, tudományos intézeteket, gyárakat épít. Bukarestben külön angol és francia nyelvű színház nyílik. A magyar építészek mind koldusok lennének már, ha a Balkán nem dolgoztatná őket. Mit építettünk, mit teremtettünk mi, mit találtunk ki mi, hogy megállhassunk a legkövetelőbb és legkegyetlenebb korrall szemközt? Egy nagy szív kell most nekünk, egy költői erő és egy amerikai foku frissesség, találékonyság, energia! Soha nem kellett úgy nagyság, mint most kicsinyiségünk ítéletidején, soha nem kellett úgy teremtő szellem, mint most, amikor összeromboltattunk! Egy élő, meleg, izmos és gyöngéd Szent Jobb kell minékünk, aki minden kézbe szerszámot teszen, aki minden szájba éltető, erősítő falatot dug, aki minden pucér gyereklábra cipőt huz, aki minden hajléktalannak födelet épít, aki minden reménynek a letört szárnyait meggyógyítja, aki minden tehetségnek, akaratnak, becsületnek utat, anyagot, levegőt parancsol elő, aki minden kietlen szembe a hit, az élet, a kedv sugarát árasztja. Olvastuk Mátyás királyunk felől, hogy egyszer a vadászaton észrevette, hogy két szegény rongyos ember beszalad a bokorba előle. Kihozatta őket. Hát két reszkető tót zember. „Mért bujtok el előlem?” „Féltünk, felséges király.” „Entőlem nem kell félni — azt mondja Mátyás —, engem szeretni kell.” Hol vagy Bárczy István!

— Ne ellenkezzen, ügyvéd ur, mindent tudunk és mindent láttunk — szólottak. De Lévai Tibor dr. kirántotta magát a detektívek karjából és göröcsösen hóna alá szoritotta az irattáskát, hangosan méltatlankodott:

— Botrány! Tiltakozom. Én Lévai Tibor dr. kormánytanácsos vagyok. Hogy mernek hozzámmulni?!

Az irattáskát azonban mégis kinyitották a detektívek és a tettenérés dokumentumát ma-kuához véve,

dr. Lévai Tibort előállították a főkapitány-ságra.

Az elszélt Suhajda Ferencet is utolérte az egyik detektív. Így vették föl a főkapitány-ság központi ügyeletén az első jegyzőkönyvet. Nyomban szembesítették Lévai Tiborral Suhajda Ferencet,

aki föntartotta és szemébe mondotta azt a vallomását, hogy az ügyvéd kétmillió ko-ronát ígért arra az esetre, ha megsemmisítés végett ellopja a bűnügyi iratokat.

A leleplezés sikerét jelentették nyomban Sztrache főügyésznek és Marinovich főkapitánynak. A főkapitány dr. Bartha Gyula rendőrtanácsost bízta meg az ügy további nyomozásának lefolytatásával. Vasárnap délelőtt hosszasan hallgatták ki az őrizetbe vett dr. Lévai Tibort, újra szembesítették vele Suhajda Ferencet, mert Lévai hirtelen fordulattal azzal kezdett védekezni, hogy

ő az aktákat nem megvesztegetéssel, nem megsemmisítésre akarta megszerezni, ha-

nem csupán lemásolásra kérte azokat.

Amde a rendőrségen rábizonyították az ügy-védre, hogy az „ellopott“ iratokat nagy-nyon jól ismerte, úgy hogy semmi célja nem lehetett az iratok lemásolásával. Kihallgatták a rendőrségen Lévai védencét is, akinek a bűnügyéről az iratok szólnak. A kihallgatások befejeztével Bartha rendőrtanácsos referált a főkapitánynak és a referáda után

aláírták dr. Lévai Tiborral az előzetes letartóztatást elrendelő végzés tudomásul-vételét.

Lévai Tibor a kisebb stílusu fővárosi ügyvédek közé tartozott. Néhány év előtt tünt föl törtető karriérszomjúságával. Előbb egy nő-egyletnek lett a titkára s mint ilyen, igyekezett szerepelni. Később egy patronázzegyesületnek nyerte el a titkári állását. Fölfelé törekedett és ekkor pályázott az Országos Gyermekegészség-ügyi Társaság titkári állásáért. A fiatal ügy-védet kinevezték titkárrá s ennek az egyesü-letnek a keretében igyekezett Lévai Tibor dr. egy a sajtóban, mint egyéb nyilvános helye-ken, gyűléseken és másutt szerepelni. A gyer-mekegészségügyi társaság elnöke Lukács György, belső titkos tanácsos. Hír szerint,

Lukács György támogatásával sikerült dr. Lévai Tibornak a kormánytanácsos címet megszereznie,

e címet a gyermekegészségügy terén szer-zett érdemei elismerésül kapta. Ezenkívül néhány ismertebb bűnügyi védelemmel igye-kezett Lévai Tibor nevét a köztudatba belevinni. A Tisza-pőr katonai tárgyalásán Dobó István matrózt védte s amikor Dobó meghalt, a Tisza-pőr polgári tárgyalásán már a hírhedt Vágó-Wilhelm Jenőnek a védője. Legutóbb a Léderer-gyilkosság főtárgyalásán szerepelt:

Léderer Gusztávnét védte.

Előszeregettel vállalt olyan kriminálisztikus ügyeket, amelyeknek kapcsán nagy közérdeklő-désű főtárgyalások voltak várhatók és nagyon gyakran minden ellenszolgáltatás, honorárium nélkül vitte hónapokon át védelemnek reklám-ügyeit.

Gyönyörű, tartós

SEALELEKTRIK BUNDÁK

4 millió koronától

Részletfizetésre is!

Szörme Export Import Rt

Budapest VI. ker., Teréz-körut 10. szám

Képes árjegyzék fizetési főtételekkel 3000 kor., belyeg beküldése ellenében

Néhány hónappal ezelőtt játékkaszinót alapított dr. Lévai.

a Teréz-köruti Társaskört, amelynek elnök-ségéről lemondani készült, mert a rendőrség tuljakkon zavarta meg a kaszinó klubéletét kártyarazzáival.

E kínos ügy másik oldalán álló szereplőjéről is be kell számolnunk: Suhajda Ferencről. A kopoltruhás, zsiroskalapu köztisztviselő 39 éves. Erdélyi ember, hat gyermek apja, nem lakik Budapesten, hanem Vácott húzódott meg kilenc tagu családjával, mert agg, 1948-ban született édesanyját is ő tartja el. A törvényszéki iktatóhivatalbeli tisztviselő, akinek a kezén naponta milliárdokról szóló bűnügyek és egyéb pörök aktái fordulnak meg, egy havi fizetésül egymillió egyszáz ezer koronát kap, családi pótlékkal együtt: egymillió hatszáz ezer koro-nát. Naponta vonattal utazik be Vácra hiva-talába és főnökeinek nagy nyomora mellett is

A kormány elhatározta, hogy a földműves nép megszervezésével ellensúlyozza a kommunisták aknamunkáját

(A Reggel tudósítójától.) A legutóbbi minisz-tertanács részletesen foglalkozott az orosz szovjetkormányok Magyarországra ellen irá-nyuló propagandisztikus törekvéseivel, a Rákosi Mátyás-féle kommunista puccskísérelt leleplezését követő sürgönyökkel, valamint az-zal a levéllel, amelyet Mayer János föld-művelésügyi miniszter kapott a földmunkások szervezkedése ügyében. A kormány tagjai el-határozták, hogy

a legenergikusabb akciókat indítják meg a kommunisták mozgolódásával szemben

és nyomban megbízták a földművelésügyi mi-nisztert azzal, hogy

vegye át a földműves nép megszervezésé-nek irányítását és így ellensúlyozza a kommunisták szervezkedési kísérleteit.

A földművelésügyi miniszter ennek meg-felelően már meg is kezdte azokat a tárgyalá-sokat, amelyek a földműves nép szervezkedé-sének új alapokra való fektetését és egységes irányítását célozzák.

Seltovszky házelnök kijelenti, hogy az illetékes tényezőknek mindent el kell követniük a nyugodt parlamenti atmoszféra megteremtése érdekében

Ma tanácskozik Bethlen miniszterelnökkel a Ház őszi munkarendjéről

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen István gróf minisz-terelnök e héten folytatja tárgyalásait a kormány őszi munkaprogramjának megállapítása ügyében.

Ma hosszabb kihallgatáson fogadja Seltovszky Béla házelnököt,

akivel az október 14-én összeülő nemzetgyűlés munka-rendjéről fog tárgyalni. Ebben az ügyben alkalomunk volt beszélni Seltovszky házelnökkel, aki a következőket mon-dotta A Reggel munkatársának:

— Mihelyt a pénzügyi bizottság végzett munkájával, megkezdődik a költségvetési vita, amely december 31-ére előreláthatóan be is fejeződik, úgy, hogy a kormányoknak nem kell foglalkoznia azzal a gondolattal, hogy az ex-lex elkerülése céljából indemnitási javas-latot terjesszen elő.

Ami a köztisztviselői státusz rendezését illeti, ez a kérdés külön törvényjavaslatban nyerhet megoldást.

Munkatársunk ezután megkérdezte, lehet-e szó arról, hogy

pártközi értekezletet hívjanak össze

a parlamenti tanácskozás nyugalmának és zavartalan-ságának biztosítása céljából. Erre vonatkozóan a házelnök így nyilatkozott:

— Ezt a tervet, amely ellenzéki oldalról merült föl, helyesnek tartom, mert minden-képen kívánatos, hogy a nemzetgyűlés nyugod-tan és zavartalanul végezhesse el őszi mun-káját és

az illetékes tényezőknek mindent el kell követniük az ehhez szükséges nyugodt par-lamenti atmoszféra megteremtése érdeké-ben.

A pártközi konferencia összehívását célzó konkrét intézkedésről természetesen nem nyilatkozhatom mindaddig, amíg a miniszter-elnökkel nem beszéltem meg ezeket a kérdése-ket.

Minden nap Magyar-német-zsidó 12 képes lát-8 órákor külföldi vendégársulat a Kis Komédiában

Csicserin ellenséges lépésnek tartja Németország belépését a Népszövetségbe

Berlin, október 4.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Csicserin orosz külügyi népbiztos a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy Németország-nak a Népszövetségbe tervezett belépését és egy garanciapaktum megkötését Oroszország ellen irányuló lépésnek tekinti.

Bizánc

Kávéház — Étterem
Teréz-körut 34. sz.

Aki ott volt, azt mondja:
a Bizánci ebéd
lakoma!

Estéknként nyiregyházi
R á c z M a r c i muzsikál!

Parfumerie

KOSZTELITZ

Francia parfümkülönlegességek a legolcsóbban
Dorottya-utca 12 Telefon 188-89

STEIN valódi PERZSA szőnyegek

Alapított 1869 Budapest IV, Váci-utca 1 Telefon: 24-99

1,600.000

koronától és feljebb, minőség és nagyság szerint: Keschan, Täbris, Yorghán, Kirman, Heris, Schiras, Bokhara, Mesched, Afgan, Anatol, Turkbaf, Kabistan stb.

Egy német mótorkolosszus az újpesti stadionban belegázolt a pályát előzőnió tömegbe

Rommel német bajnok agyrázkódást, többen súlyos sérüléseket szenvedtek

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután közel tízezer sportrajongó ment ki az újpesti Stadionba, hogy szemtanúja legyen annak a nagy nemzetközi kerékpár- és motorversenynek, amelyben **Bániczky Józsefnek**, a legkiválóbb magyar versenyzőnek a világhírű német **Rommel Alfréd** és a holland **Vermeer** voltak az ellenfelei. Az első futamban a rutinosabb német bajnok győzött, a második menetben azonban **Bániczky fényes revánsot vett.**

Bániczky és Rommel közel 100 kilométeres sebességgel száguldottak egymás mellett.

Már erősen sötétedett, amikor a fináléra került a sor. **Bániczky** minden erejét megfeszítve küzdött a győzelemért és amikor elsőnek futott át a célon,

az izgatott közönség óriási lelkesedésben tört ki és szinte önkívületben berontott a pályára, hogy **Bániczkyt** a levegőbe emelje.

Rommel azonban még versenyben volt és örült sebességgel dolgozott egy hatalmas mótorkolosszus után, amelyet **Hörtrich Hans** vezetett. A sötétség miatt nem látták, hogy

mi történt a célnál és

az expresszsebességű motor és kerékpár a tömegbe rontott. A motoros és a kerékpáros fölbukott és a közönség soraiból is többen elterültek a földön.

Jajveszéléssel lett tele a versenytér és a hirtelen előtérbe mentők nyújtották az első segítséget. Az összes sebesülteket percek alatt a gróf **Károlyi-kórházba** szállították, ahol megállapították, hogy

Rommel agyrázkódást szenvedett, vezetője azonban kisebb sérülés árán megszabadult.

A közönség soraiból a következők sebsültek meg: **Heiksch Gusztáv** 17 éves újpesti lakos, akit a német motor ütött el. **Heiksch György** agyrázkódást és kulcsonttörést szenvedett. **Bányai István** 16 éves újpesti lakosra Rommel Alfréd kerékpárja zuhant és **Bányai jobb térdkalács-töréssel** került a mentők hordágyára. **Allapota nagyon súlyos.** **Hoffmann Mátyás** 15 éves fiura állítólag a motor esett rá. **Hoffmann** zuzódáson kívül sérvet is kapott, amelyet a kórházban azonnal meg is operáltak.

Rákosi Mátyás elszállítása előtt nyilatkozatot adott, hogy a rendőrségen semmi bántódás nem érte

Nővére és a család egy külföldi barátja jelenlétében írta a nyilatkozatot — Lengyel Zoltán vállalta el a volt népbiztos védelmét

(A Reggel tudósítójától.) A leleplezett kommunista összeesküvés ügyében összevéve 47 egyént vett őrizetbe a rendőrség, akik javarészt vasárnap délben szállították el a rendőrség fogdáiból az ügyészség fogházába, míg közülök ötöt elbocsátottak. A leartóztatásban maradt 42 fogoly közül tizet már szombaton vittek át a Markó-utcai fogházba, tizet pedig a pestvidéki törvényszék fogházába.

A 22 fogoly elszállítása vasárnap délben 2 órakor zajlott le;

nagyszámú közönség várta az elszállítást a főkapitányság épülete előtt, főképen fotoriporterek és filmoperatőrök. Rendőrlegénység és detektívek álltak sorfalat, amikor kinyílt az épület kapuja és kigördült a rendőrség rabszállító, csukott, zöld autója. **A kíváncsiak senkit sem láttak.** Az elszállítás több csoportban történt. Az utolsó transzportra hat nevezetesebb fogoly maradt: **Rákosi Mátyás** volt népbiztos, **Weinberger Zoltán**, **Gögs Ignác**, **Hámán Kató** és még két kommunista. Egyenként szálltak be az autóba kis csomagjaikkal és az inspekciónak tiszt vitte velük az ügy nyomozati iratait. A büntügyi rendőrségi része ezzel befejeződött.

A 42 kommunista, akiket a rendőrség átszállított az ügyészség fogházába, a következők:

Rákosi Mátyás, **Weinberger Zoltán**, **Juhász Pál**, **Ori Károly**, **Gögs Ignác**, **Hámán Kató**, **Róth Pál**, **Lakatos Albert**, **Weisz József**, **Keller István**, **Szekeres Pál**, **Pápa Pózsef**, **Vig István**, **Erdős László**, **Tóth György**, **Lukács Jenő**, **Schönmann László**, **Petri Miklós**, **Fiala Ferenc**, **Szabó Péter**, **Reiner Ferenc**, **Mitterer József**, **Bozsóki Lajos**, **Oancz József**, **Feckel Mátyás**, **Vajna Géza**, **Máhler Béla**, **Német István**, **Kiss István**, **Zwigre József**, **Sidó Árpád**, **Kiss Károly**, **Földi Imre**, **Palotás Imre**, **Német Gyula**, **Weitzenhoffer Lajos**, **Pivovarezik Sándor**, **Kálmán János**, **Bonz-**

hidai Kálmán, **Szilágyi József Jenő**, **Schön Ernő** és **Winkler Agoston.**

Rákosi Mátyás, mielőtt a rendőrségről elszállították, még szombaton délben érdekes látogatók keresték a főkapitányságon. **Helényi Imre** dr. főkapitányhelyettes előtt ugyanis

megjelent **Rákosi Mátyás** nővére egy német-nyelvű, külföldi urral,

aki a család barátja és beszélgetési engedélyt kért. Ugyanekkor engedélyt kért a főkapitányhelyettől **dr. Géczy József**, **Lengyel Zoltán** ügyvéd irodatársa is. Mindhárman megkapták az engedélyt és a beszélgetés **Helényi** főkapitányhelyettes és **Schweinitzer** kapitány előtt folyt le. **Rákosi** fölvezeték **Schweinitzer** kapitány szobájába. Frissen és mosolygós arcú lépett be, bajuszát már leborotváltatta és most már éppen úgy néz ki, mint a kommun idejében. Amikor meglátta hugát — akit utóbbi budapesti tartózkodása alatt föl sem keresett — a rég nem látott családtagok örömmel öleltek össze és **Rákosi megcsókolta hugát.**

— **Most láthatjátok** — mondta — **hogy nincs semmi bajom, itt senki sem bántott egy ujjal sem, nincs semmi panaszom.**

Ezt a beszélgetést az ügyvéd, **dr. Géczy József** és a család külföldi barátja is végighallgatta. A beszélgetés félóra hosszáig tartott. Végül **Rákosi** nővére közölte fivérével, hogy **dr. Géczy József** ügyvéd azért jött velük, mert a család **Géczy** dr. ügyvédtársát,

Lengyel Zoltánt kéri föl a védelemre.

Rákosi Mátyás ebbe belegyezett és **Lengyel Zoltán** és helyettese számára mindjárt alá is írta az ügyvédi meghatalmazást, amelyet nővére és a kíséretében lévő külföldi látogató, mint tanuk, szintén aláírtak. Ugyanekkor **Rákosi Mátyás**

nyilatkozatot is állított ki,

hogy egész rendőrségi fogsága alatt senki

SAISON REKLÁM - CIPŐK

I. oszt. bagaria, pántos, sportforma .. 385
Ugyanaz, fekete .. 298
Lakk, divatforma, faszarokkal .. 325

VER-KO-CIPŐK

IV, Muzeum-körut 33. Tessék a címre ügyelni!

hozzá nem nyúlt, európai bánásmódban részesült és vallomását minden kényszer nélkül tette meg. E látogatás után, szombat este **Rákosi** testvérhuga fölkereste **dr. Lengyel Zoltán** ügyvéd, volt országgyűlési képviselőt és fölkerette, **vállalta el a volt népbiztos védelmét.** Együttal **Schweinitzer** rendőrkapitány előtt kitöltött írásos meghatalmazást hozott **Rákosi Mátyástól**, amelyben formálisan **Lengyel** bizza meg képviselővel, **Lengyel a védelmet vállalta** és szerdán látogatja meg **Rákosit** a Markó-utcai fogházban.

Vasárnap este vacsora után megmérgezte magát egy uriaszony a Pannonia éttermében

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este a Pannonia-szálloda éttermében magánosan vacsorázott egy föltünően szép urinő, aki étkezés közben lázas sietséggel leveleket írt. Vacsora után feketekávéval rendelt s **alig itta ki kávéját, hirtelen rosszul lett s eszméletét veszítette.** A mentők az ájult uriaszonyt a Rókus-kórházba szállították, ahol gyors segítségben részesítették s megállapították, hogy

kávéjába morfiumot kevert,

igy akart öngyilkosságot elkövetni. Amint magához tért, zavaros feleleteket adott és azt hangoztatta, hogy

üldözik és kénytelen a halálba menekülni.

Ugyanilyen zavaros történettel magyarázza öngyilkossága okát bucsuleveleiben is. A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos **Kovács Aranka** 35 év körüli urinő, de közelebbit nem sikerült róla megtudni.

Francia tisztakat és közlegényeket véresre vert a tömeg Damaszkuszban

A francia csapatok sortűzet adtak le támadókra

Konstantinápoly, október 4.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Damaszkuszban véres összeütközés történt vasárnap, **Mohamed születésnapjának ünnepén**, francia csapatok és benschülöttek között.

Francia tisztakat és közlegényeket véresre vert a tömeg, a francia lobogót szétzaggatták és sárbatiporták. A francia katonaság sortűzet adott a tömegre.

A golyóktól nagyon sok ember többé-kevésbé súlyosan megsebesült.

50 forintot

fizetünk olyan hirdetés-ötletért, amely **komoly és intelligens** emberekkel meg tudja végre értetni, hogy az

üzletszerzés

a legbiztosabb kenyér. Kérjük a szövegben megemlíteni, hogy a bemutatkozásokat **Vilmos császár-ut 51, III. em. 12** alatt várjuk 10—12 vagy 4—6 között. **Csak abszolút megbízható, komoly, kulturált urak jelentkezése** érdekel bennünket!

Tornacikkek az összes intézetek részére a k. i. s. o. sz. által előírt színekben. — Arak ezekben

Monogramos tornacikó kétszálú ún. anyagb. 55	Hygienikus bivalytalpu tornacikó, 35—41-ig .. 90
Patent tornacsizma 50	Eredeti Reithoffer tornacikó, 30—36-ig .. 70
Futószár, extra I-a klotból .. 30	Football-ingek, egész I-a anyagból .. 75
Eredeti svéd szoknyanadrág, fin. anyagb. 90	Intézeti ruhák és kötények .. 200

Vidékre utaváltással. Mintákat szívesen küldünk **Schäfer, Döbrentei-tér 4**, Telefon: József. 125-36

Varrógépet, kerékpárt

teljesen felszerelve 60.000 K heti részletfizetésre szállít **Herman Gyula, Magyar Kosárfonógyár Rt**
Főüzlet: V. Lipót-körut 15. sz. (Vigszínházzal szemben)
Telefon: 92—96. Fióküzlet: I, Horthy Miklós-ut 10—12
Telefon: József 86—77

ezzer K-tól

Szőrmebunda 3.200
120 hosszú .....

Divatköpeny 1.300
szőrmegallérral .....

Ruhák 750
szövetből és selyemből

Lukács Nándor
női felöltők divathása

IV, Kecskeméti-utca 9

Részletfizetésre is

Pesszimista hangulatban kezdődik ma a locarnói konferencia

„Tulságosan sokat ne várjunk tőle!” — mondja Chamberlain angol külügyminiszter

Locarno, október 4.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Vasárnap az összes delegációk ide érkeztek és a kis svájci város hét szállodája fölkészülten várta Európa sorsának intézőit. A külügyminiszterek konferenciájának főrendezője, Massigli, a nagykövetelek tanácsának állandó főtitkára, már tegnap óta itt tartózkodik és nagy rutinnal teszi meg az utolsó intézkedéseket. A konferencia első dolga a napirend megállapítása és az elnök személyében való megállapodás lesz. Nem tartják kizártnak, hogy az elnökség kérdését úgy oldják meg, amint az a népszövetségi tanácsban szokásos:

az egyes államok képviselői alfabétikus sorrendben fölváltva fognak elnökölni.

Eszerint az első ülésen a német delegáció vezetője, dr. Luther német birodalmi kancellár lenne az elnök. Briand és Chamberlain hétfőn reggel kezdik meg tanácskozásait és ekkor beszélnek meg, mikor jöjjenek össze Luther kancellárral és Stresemann külügyminiszterrel. Lehetséges, hogy még a tulajdonképeni konferencia előtt bizalmas megbeszélés lesz

köztük, ellenkező esetben csak a konferencián találkozónak. A helyzet kialakulását az dönti el, vajjon Németország itt újból fölveti-e azokat a kérdéseket, amelyeket párisi és londoni nagykövetei a konferenciára való meghívás elfogadásakor szóba hoztak.

Nagy nehézségek akkor állnának elő, ha a német nemzetiek Stresemann elhatározási szabadságát korlátoznák.

Hogy a hangulat nincs tulságosan telítve optimizmussal, sőt a pesszimizmus felé hajlik, arra mutat Chamberlain nyilatkozata, aki azt mondta, hogy kényes és kínos kérdések fognak fölmerülni a konferencián. Reméljük — mondta az angol külügyminiszter —, hogy

a konferencia kielégítő eredménnyel ér majd véget, de tulságosan sokat ne várjunk tőle.

A szovjetkormány megbízta párisi követségének egyik titkárát, hogy utazzon Pallanzába, amely Locarno közelében fekszik és kísérelje figyelemmel a külügyminiszterek tanácskozását.

A Somogyi-Bacsó-ügy második nyomozása is reménytelen

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben nagy érdeklődést keltett Rassay Károlynak A Reggel legutóbbi számában megjelent nyilatkozata, amely szerint Somogyi és Bacsó gyilkosai nyugodtan jelentkezhettek, mert a kormány amnesztia-rendeletét rájuk is vonatkoztatja. Ennek az eshetőségnek fölvetése érdekes vitát provokált; a „Népszavá”-ban Fényes László válaszolt Rassay fejtegetéseire, kifejtve, hogy a szociáldemokrata párt erkölcsi és becsületbeli köteletségét teljesíti, amikor nem hagyja elalutni a rablógyilkosság ügyét, bár

az új nyomozás befejezését is teljesen reménytelenül várják.

Az ellenzék egy része föltétlenül szóvá akarja tenni a nemzetgyűlésen, hogy ilyen körülmények között mi szükség volt a kormánynak a rablógyilkosság megtörlésének ismételt bejelentésére, amikor kezdettől fogva tudniok kellett, hogy a földi igazságszolgáltatásnak éppen az amnesztia-rendelet állja útját. A kormány ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedik, hogy a tettesek kinyomozására annál is inkább meg kellett tenni minden intézkedést, mert

o nélkül nem lehet megállapítani, vajjon vonatkoztathat-e rájuk az amnesztia-rendelet?

Csak a nyomozás adatai állapíthatják meg, „hazafias fölbuzdulásból” pusztították-e el a két ártatlan ember életét és ismét csak a kinyomozott tettesek személyi adataiból derülhet ki, hogy 10 évre visszamenően el lettek-e ítélve nyereségvágyból elkövetett büncselekmény miatt? Illetve, magánál a gyilkosság eseteleményénél is, akár kizárólagosan, akár mellékes céllal, önző haszonszerzésből eredő indok szerepelt-e? A szociáldemokrata párt képviselői az ügy amnesztias részétől függetlenül, ismét felelősségre akarják vonni a kormányzatot a nyomozás hiányosságai, rendszertelensége, gyöngesége miatt, továbbá, amit döntőfontosságúnak tartanak, hogy

két gyanúsítottat, akik ellen súlyos gyanúk merültek föl, hogy részesek a rablógyilkosságban, kihallgatásuk után elengedték és az egyikük már külföldön is van.

A szocialisták éber figyelemmel kísérték a nyomozás minden fázisát és az a véleményük, hogy a Somogyi-Bacsó-ügy második nyomozása semmivel sem buzgóbb, energikusabb vagy célravezetőbb az elsőnél. Szerintük a második bűnvizsgálat is inkább a tanúk felé irányult, nem pedig a tettesek személye és eseteleményei körül gyűjtötte az adatokat. Kormányparti körökben úgy tudják, hogy a szociáldemokraták fölszólalására a honvédelmi miniszter azzal fog válaszolni, hogy a nyomozás elhuzódásáért azok is felelősek, akik a rablógyilkosság ügyében új és döntő adatokat ígértek, de ígéretüket nem váltották be és így önmagukat okolhatják azért, ha a nyomozás teljességgel eredménytelen maradt.

Ez a nyilatkozat tehát egyúttal már be is számolna a második nyomozás esődjéről.

A Reggel munkatársa szükségesnek tartotta, hogy beszéljen ebben az ügyben

Csáky Károly gróf

honvédelmi miniszterrel is, aki röviden csak ennyit mondott:

— A Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében elrendelt nyomozás eredményéről, illetően eredménytelenségéről elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak és nagyon természetes, hogy a nyomozás befejezése előtt én sem lehetek abban a helyzetben, hogy az ügyről részletesen nyilatkozzam.

MAGYAR DIVATCSARNOK

VII, RAKÓCZI-UT 74

Nagyságos Asszonyom!

Az őszi idény beálltával van szerencsém t. vevőinket a beérkezett új divatu őszi és téli kelmek, selymek, bársonyok, uri és női divatárúkból álló, hatalmas, rak-tárunk megtekintésére meghívni, melyek áruházunk páratlan versenyképességét igazolják.

Az elismert izlés, pazar választék, csakis elsőrendű minőségek és jutányos áraink azok, amelyek eredményezték cégünk eddig elért sikereit és folytonos fejlődését.

A méteráru-osztályunk főbb cikkei az 1925/26. évadban: a sima s mintázott velour Himalaja kabátanyagok és a csöves szövésű Cottelin-kelmék ugyan-csak kabátokra. Ezek az anyagok omlós s puha fogásuak és rendkívül tartósak. Kosztümökre, ruhákra különösen ajánljuk a sima és sajátjából brokát mintázott Marokén-kelméinket, valamint az évad legutolsó újdonságait, a lágy, omlós Eolin-anyagokat, melyeket minden divatszínben beszereztünk. Új színek ezekben a zöldes tónusok, a rozsdaszínek és a Mistrál kékes színek új árnyalata. A tegethof domináló marad továbbra is.

A selyem- és bársonyruhák, kosztümök divatja a tavalyinál is nagyobb lesz és erre bevásárlásainknál tekintettel voltunk.

Mosóárúkból páratlan választék áll a t. vevőink részére eredeti francia és cosmanosi szintartó flanellok és bar-chetekben.

Vászonosztályunk: vásznak és sifónok minden minőségben, damasztárúk, étkezőkészletek, törülközők és menyaszszoni kelengyék, amelyek a legkényesebb izlést is kielégítik.

Mindezen cikkeket megtisztelő látogatása alkalmával a legnagyobb előzékenységgel és minden vételkényszer nélkül megtekinthetők.

Kiváló tisztelettel

MAGYAR DIVATCSARNOK

VII, RAKÓCZI-UT 74

Vidéki vevőink rendelkezésére

a méteráruosztály teljes őszi és téli mintagyűjteményét a Népszavára való hivatkozással azonnal megküldjük, ajánlatos azonban a minőség, szín és hozzávetőleges árát megjelölni

MAGYAR DIVATCSARNOK

VII, RAKÓCZI-UT 74

S Z E Z Ó N S I K E R !

A szabályos operette

Irták: Nagy Endre, Lányi Viktor
Minden este a

Terézköruti Színpadon

Kezdete 9 órákor Telefon 65-54

BRILLIÁNST, aranyat, ezüstöt, gyöngyöt és ékszert minden-kinél drágábban VESZK Singer J., IV, Egyetem-u. 11. Telefon. (Kérem a címre ügyelni)

SONNENFELD és BAUER

FÉRFISZABÓK

ruhának kiváló szabása és kidolgozása elismert. Őszi és téli idényre kelmek dus választékban. Hozott anyagból is vállaljuk ruha készítését.

Rendkívül előnyös árak és föltételek. Kossuth Lajos-u. 15. Telefon: J. 154-20.

ORION SZÍNHÁZ

Óriási siker!

Siessen jegyet váltani! Jegyek elővételben

„Z” a fekete lovag

A főszerepben Douglas Fairbanks és a nagyszerű kísérműsor

Óriási siker!

Előadások vasárnap és hétköznap 5, 7 és 10 órákor

Zamora, a csodakapus, megsebesült, de megvédte a veretlen spanyol kaput

A magyar kapuvédő beejtette a hálóba a már elfogott labdát — Zsák anyja elájult a tribünön — Óriási izgalom az első magyar-spanyol válogatott mérkőzésen

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután a főváros utcái szinte teljesen kihaltak, mindenki a nagy futballmérkőzésre sietett, csak a Nagyköruton, a Royal-szálló előtt állt pár száz főnyi tömeg, amely több zászlókkal feldíszített autó köré csoportosult. A tájékozatlanok csakhamar megtudták, hogy ezek a díszes kocsi a világhírű spanyol futballistákra várnak, akik vezére a hatalmas természetű Zamora, a „csodakapus”. Pont 3 órakor megjelentek a spanyol vendégek a szálló kapujában és a közönség lelkes éljenzése közben száguldottak az Üllői-úti pálya felé, ahová már a kora délelőtti óráktól kezdve sűrű emberfolyamok iparkodtak, nehogy lemaradjanak az első magyar-spanyol válogatott futballmérkőzésről, amelyre már napok óta nem lehetett egyetlenegy szímozott jegyet sem kapni.

Közel százezer

sportrajongó akart a várható nagy küzdelem szemtanúja lenni, de csak a közönség fele tudott a küzdő tere bejutni, mert a rendőrség már délben az állóhelyek árusítását is betiltotta. A betiltás után a jegyzusorások üzlete egyszerre föllendült. Szinte perccenként emelkedtek az árak és amikor a spanyolok megérkeztek, egy rossz 40.000 koronás korzólésért 250.000 koronát kértek, amit meg is kaptak. A mérkőzés kezdetére a pálya színültig megtelt. A porondra lépő spanyolokat a közönség viharos ünneplésben részesítette. Az utcákra kiáradó hangorkán valóságos hisztériássá tette a pályán kívül rekedt tömeget és

a lovasrendőröknek csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült megakadályozni, hogy a pálya kerítéseit a rohamra induló tömeg le ne robolja.

Pont ¼ óra volt, a bordódresszes spanyolok átszaladtak a pályán, megálltak a hatalmas új tribün előtt s ott mély meghajlással és háromszoros hipp-hipp-hurrá-ival üdvözölték a közönséget, amelynek soraiban ott láttuk Rakovszky Iván belügyminisztert, József Ferenc királyi herceget feleségével és Ripka Ferenc főpolgármestert. Egy pere mulva megjelent a magyar csapat is hófehér dresszben. A szakértők kínos izgalommal fedezték föl, hogy az eredeti összedüléstől eltérően, dr. Mária János szövetségi kapitány a „jobb lábás” Fuhrmann „baloldali” fődözetnek állította be.

— Végünk van, elveszett a mérkőzés — kiabáltak összevissza a pesszimisták és ez a véleményük csak megerősödött, amikor kiűnt, hogy a sorsolás a spanyoloknak kedvezett és így a magyarok kezdték a játékot hatalmas széllel szemben.

Már az első pillanatokban látszott, hogy a bécsi sajtó tévedett, amikor a spanyolokról azt állította, hogy csak szerencsésüknek és lelkesedésüknek köszönhető a bécsi 1:0-as győzelmet. A rendkívül izmos és bámulatos gyors spanyol játékosok mindegyike nagy művésze a labdatechnikának és különösen fej-játékuk briliáns. Már az első percben kapura löttek, de Zsák bravurosan tette ártalmatlanná a nehéz labdát. Az első tízpercben úgy a spanyol, mint a magyar csapat egyformán vette ki részét a támadásból. Már ekkor kiűnt, hogy

Zamora nemcsak pózoló nagyság, hanem a világ egyik legkiválóbb kapusa, aki minden labdát egyforma bravúrral véd.

PÁRISI KALITKA

(PARISIEN GRILL) VI, Szereesen-utca 35

Esténként

BILLY ARNOLD

nagy sikert aratott amerikai jazzbandje

Telefon 83-74

Opera Vezeklő Pince

Étterem, VI, Andrássy-ut 25

Esténként

a nápolyi JAMBO művészek együttese énekel és muzsikál

Belépődíj nincs!

Pullowerek, mellények, swetterek, stb., finom olcsó harisnyák

Hölgyek, urak és gyermekeknek

Gábor

V. Dorottya-utca 10

Az első negyvenöt percben általában a spanyolok voltak frontban, mert erőteljes rámenő játéksztílusuk nemcsak zavarta a magyar védelmet, de gyöngébb fizikumú játékosaink egymás után lettek harcképtelenné, úgy hogy szinte perccenként kellett a sérült játékosokat kicserélni. A drukkerok a féldíó végén, miután Zsák bravuros közbelépései miatt nem kaptunk gólt, föllélegzettek és most már mindenki magyar győzelembe bizott. Szünet után a spanyolok kezdték a játékot és már az első percben erősen szorongatják a magyar védelmet, amelynek egyik tagja, Fogl II., egy veszedelmesnek látszó helyzetben tulerélyesen lép közbe és ezért a bíró 20 méterről szabadrugást ítél.

Carmello, a briliáns technikájú spanyol csatár, rendkívül élesen ló a kapura. Zsák azonban a helyén van, pont a kezeibe vágódik a labda.

Hatalmas éljenzés tör a levegőbe, de egyszerre csak megfagy az ajkakon az öröm, mert

a labda Zsák kezeiből a lába között a hálóba perdül.

Ebben a pillanatban éles sikoltás hallatszik a nagytribünről,

A nemzetgyűlés október 15-én megkezdi az új pénzről szóló javaslat tárgyalását

Bud pénzügyminiszter Parádon dolgozta ki a valutareform-javaslatot, amelyet október 14-én terjeszt a Ház elé — Előterben a „forintos” megoldás

(A Reggel tudósítójától.) A valutareform ügyében még e héten végleges döntés történik. Bud János pénzügyminiszter Szabóky Alajos pénzügyi államtitkár és két referens kíséretében szombaton reggel Parádra utazott, ahonnan kedden érkezik vissza a fővárosba. Parádi tartózkodása alatt

teljesen kidolgozta a valutareformról szóló törvényjavaslatot, amely már október 14-én, vagyis az első őszi ülésnapon a nemzetgyűlés elé kerül.

A kormány annyira fontosnak tartja, hogy a valutareform minél előbb életbe lépjen, hogy az október 14-iki formális ülést valószínűleg föl fogják függeszteni, a pénzügyi bizottság nyomban letárgyalja a reformjavaslatot és az erről szóló jelentés az ülés megnyitása után a Ház elé terjeszti. Ebben az esetben

már a következő, október 15-iki ülés napirendjére kiűzhetik a valutareformról szóló törvényjavaslatot,

amely ilyenformán elsőnek fog a kormány javaslatok közül törvényerőre emelkedni.

Temesváry Imre,

a kormány pénzügyi javaslatának előadója kijelentette A Reggel munkatársának, hogy leghelyénvalóbbnak az aranykoronás megoldást, vagyis a 14.500-as osztószámot tartja. Tekintettel azonban arra, hogy illetékes helyen

Zsák édesanyja, látva fia tragédiáját, eszméletlenül hanyatlik hátra

menye karjaiba esik, aki zokogó sírásra fakad. A vártnál gól azonban nem hűti le a magyar játékosokat. Bámulatos energiával törnek a kemény ellenfélre és több mint egy negyedórán át saját térfelükre szorítják a spanyolokat. Egyik bombalövés a másik után sít a spanyolok szentélye felé, de Zamora minden helyzetben megvédi hálóját. A 20. percben volt a legnagyobb veszedelemben a spanyol kapu, amikor a szorongatott spanyol hátvédek egyike képtelen volt a mezőnybe visszajuttatni a labdát. Hátraadta Zamorának, de olyan szerencsétlenül, hogy az visszavágódott a spanyol kapufának és onnan nyílegyenesen a kapu másik sarkába. Zamora

tigrisszerű ugrással a kapu másik sarkába vágta magát és bár állán erősen megsérült, mégis sikerült a már félig gólnak látszó labdát elérnie és ezzel megmentette a spanyol nemzeti színek becsületét.

Váltakozó támadásokkal telt el újabb negyedóra és amikor az utolsó 10 perc is elérkezett, a hatalmas emberkórus „tempó magyarok” kiáltással tüzelte előre játékosait. A magyar fiuk minden erejüket összeszedve, nagy ön-feláldozással küzdöttek a kiegyenlítésért, de az óvatos spanyol játékosok mind visszavonultak a védelembe és a megkaparintott labdát messze a közönség soraiba rugdalták.

Az utolsóelőtti percben már mindenki azt hitte, hogy végre kiegyenlítenek a magyar fiuk, de Kohut irtózatoss erejű lövését Zamora olyan elegánsan kerítette hatalmába, hogy az izgatott emberek önkéntelenül is megélték. Még egy perc és vége volt a nagy ütközetnek, amelyben a magyar legénységet valóban csak tragikus körülmények miatt érte vereség.

Dréhr Imrét szemelték ki a valutajavaslat előadója, aki a legutóbbi anketén a 20.000-es osztószám mellett szállott síkra, politikai körökben arra számítanak, hogy

a kormány a 20.000-es osztószámot fogja a valutareform alapjául választani.

A Reggel munkatársa beszélt Dréhr Imrével is, aki kijelentette, hogy bár a bankok a 10.000-es, a kereskedők és a gyárosok pedig a 14.500-as osztószám mellett foglaltak állást, véleménye szerint a 20.000-es osztószám fogja megnyerni a csatát. A 20.000-es osztószám hívei azt vitatják, hogy az aranykoronás megoldás nem a békekoronát juttatná vissza trónjára, mert hiszen az arany vásárlóereje 30%-kal csökkent és az általános drágulás általában 20%-kal emelte az árakat.

A 20.000-es osztószám tehát a tulajdonképeni békekoronát reaktiválja,

arra az ellenvetésre pedig, hogy ennek az „indexpénznek” bevezetése újabb drágulást idézne elő, azzal válaszolnak, hogy a 20.000-es pénzgységnek, a forintnak kettéosztása, vagyis a félforint bevezetése magában foglalja a 10.000-es osztószám összes előnyeit, anélkül, hogy az osztrák pénz bizonytalan sorsával kötnék össze magunkat. Érdekes megemlíteni, hogy a 20.000-es osztószám alkalmazása esetén a magyar pénz az angol és a holland valuta után értékben a harmadik helyet foglalná el Európában.

Kárpitosok és lakberendezők figyelmébe!

Koechlin Baumgartner & Cie világhírű elzászi (Franciaország) gyár teljes butorszövetkészletét félárban megvette

Elmetz

Koronaherceg-utca 10,
Rákóczi-ut 32, II, Fő-utca 52,
Kálvin-tér (Kecskeméti u. sarok)

és 1925 október 5-től félárban árusítja

Butorszövet, kézinyomással 130 cm,

K 250.000 helyett K **125.000**

H. G. Wells a magyar nép jövőjéről és más kérdésekről nyilatkozott A Reggel munkatársának

Fordról és Citroënről, a nagy pénzkeresőkről, szeretne regényt írni

London, október 2.

(A Reggel kiküldött munkatársától.) Ma látogatást tettem H. G. Wells-nél, a világhírű angol írónál, akinek legutóbbi tudományos munkája, a „The out line of the History”, az utóbbi évtized legnagyobb könyvsikerét érte el és akinek új regényét, a „Christina's Albert father“-t, most ünnepli az egész angol sajtó. Wells, az egykori kereskedőtanonc, akinek most évi 60.000 font jövedelme van, a Whitehall-lal szemben, a minisztériumok környékén lakik, egy óriási palota ötödik emeletén, a 120-as számú ötszobás lakásban, feleségével és két fiával. Csöngetésemre az író felesége, *Catarine Wells*, nyit ajtót.

A világhírű nagy író felesége

olyan egyszerű nő, mint egy vidéki postamesterné.

— Bocsánatot kérek — mondja mentegőtülve — pár percig várni kell, férjemnek vendége van — és bevezet egy roppant érdekes butorzatú kis terembe. Japan szoba, berakott szekrény, pár szék és Wells íróasztala: zöld posztóval fődött, kopott butoradarab. Kis „portable” írógépet, nagy tintásüveget látunk az asztalon. Wells írógépen kopogtatja műveit, magánleveleit pedig töltőtollal írja. A szekrényen whisky, gin és gyümölcs. Pár kínai disztányér és egy orosz szovjet-porcellán. A kommunizták ótágu csillaga és a bolsevista orosz állam cimere: a sarló, díszíti a művészi porcellánt. *Mrs. Wells* elmondja, hogy férje nem foglalkozik üzleti ügyekkel. Ő csak megírja műveit, a *copyright*et már én adom el — magyarázza az író felesége.

— Én vagyok a „bussinesman”, Mr. Wells az artist, a művész.

Kopognak, nyílik az ajtó és

belép Wells.

Nem gondolná az ember, hogy már hatvan esztendő. Haja szőkés, szeme barna. Minden mozdulata nyugodt. Nagyon halkán beszél.

— Na lássuk — mondja és helyet foglal, hogy kérdéseimre válaszjon.

— Mi volt kedvence játéka gyermekkorában? — kérdezem.

— Szerettem az ólomkatonákat. Kedves, apró fickók. Ha láttam egy darab papírt, nem álltam meg, hogy rajzokkal tele ne firkáljam.

— Mi volt legkedvencebb ifjúkori olvasmányja?

— Nehezen emlékszem vissza, azt hiszem Humbold „Cosmos”-át szerettem a legjobban.

— Sportolt-e sokat?

— Soha. Otthonülő legényke voltam.

— Jó tanuló volt?

— Csak nem akar egy hatvanéves embert újra vizsgáztatni? — mondja nevetve és így folytatja: — Tizenhárom éves koromban abba kellett hagynom tanulmányaimat, ki kellett maradnom az iskolából, mert apám tönkrement.

Pár évig boltossegéd voltam,

majd beiratkoztam a kensingtoni Royal college of science-be, a bölcsészeti egyetemre. Kedvence tantárgyam az állattan volt.

— Írói hajlama mikor jelentkezett először?

— Gyerekkoromban kis ujságot szerkesztettem. A College-ben szerkesztője voltam a „Scool Magazine”-nek. Husz-huszonegy éves koromban kezdtem el komolyabb cikkeket írni. Esztendőknél kereszttül lírapíróskodtam. Írtam kritikákat és rövid elbeszéléseket. Huszonkilenc éves voltam, amikor

első könyvem

megjelent: a „Time Machine” (Az időgép). Ez a könyv az ujságokban megjelent cikkeim gyűjteménye volt.

— Miképpen vélekedik a mai angol irodalomról és művészetről?

— Nem tudom különválasztani Anglia és Amerika irodalmát. Mind a kettő egy-nyelvű és egyazon őserőből táplálkozik. Ugy látom, hogy nagyon sok fiatal tehetség döngeti a kapukat és meglepően izmosak, erősek és eredetiek női írónk. A modern író egyre nehezebben talál témát.

a házasságtörő nő már nem regényfigura,

a házasságtörés már nem bonyodalom, hanem a mai élet mindennapos, unalmas bohózata és tragédiája. Festészethez, szobrászathoz nem sokat értek. Arról tehát nem beszélhetek.

— Kit tart a legnagyobb angol írónak?

— Bernard Shaw a legtisztább elme.

— Külföldi írók közül kit kedvel a legjobban?

— Knut Hamsun nagyon szeretem, de nem tudok pontos választ adni, mert az angolon kívül nehezemre esik más műveket eredetiben olvasni. Fordítás után kritikát mondani pedig bűn.

— Foglalkozik-e politikával?

— Aktive nem, de természetesen, hogy sokat gondolkodom a politikai problémákon.

A munkáspárthoz állok közel,

nemrég bele is kóstoltam az eleven politikába, csak azért, hogy közelebb jussak rejtelméhez. A munkáspárt az egyetem képviselőjeként jelölt. Elfogadtam, mert biztos voltam, hogy nem választanak meg, de érdekelt, hogy hogyan fogadja az ellenpárt jelöltöt és

tetszett a játék.

— Mi a véleménye a kommunizmusról?

— Rosszul tette föl a kérdést. Én kommunizmus alatt csak a krisztusi kommunizmust értem. Ön bizonyára a Marxizmusra, az oroszországi bolsevizmusra gondol. A marxizmus oroszországi megvalósításánál az okozta a hibákat, hogy előbb következett be, mint azt a vezetők gondolták. Sietve rombolni kezdett és nem voltak készen még az építés tervei. Látjuk, hogy most már sok kérdésben engedtek. Megint behozták a pénzrendszert és sok egyéb enyhítést. Az bizonyos, hogy a mostani rendszer, a kapitalista rendszerre gondolok, nem helyes és azon változtatni kell.

— Mi a legbensőbb vágya az emberiségre vonatkozóan?

— Az, hogy a nemzeti öntudat helyett

a világlelkiismeret

kerekedjék fölül. Hogy új világtudat fejlődjék ki, amely csak békét, testvéricséget ismer. — Jövő irodalmi tervei?

— Fordról és Citroënről szeretnék regényt írni, a nagy pénzkeresőkről. Azt hiszem, ez ma a legérdekesebb téma. Sokan megkísérelték már, de mindaz még nem az igazi.

— Mi a véleménye a modern női divatról és az „eton”-frizuráról?

— Na, de kérem — emeli föl tiltakozóan a kezét —, hogy mernék én beleavatkozni női dolgokba! Eton crop. Haliatlan!

— Melyik országban érzi magát legjobban Anglián kívül?

— Télen nem tudom elviselni Anglia éghajlatát. Portugáliában, Spanyolországban, vagy francia földön várom a tavaszt.

— Mi a kedvence sportja?

— Autót vezetek és sétálok. Ez minden. Egyéb sporthoz sem kedvem, sem időm.

— Melyik ujságot tartja a legjobbnak?

— Angliában a „Manchester Guardian”-t, a nagy világlapok közül a „Frankfurter Zeitung”-ot és a „Corriera dela Serra”-t.

— Mi a véleménye a mozirol?

— Charlie Chaplin a legnagyobb művész. Szeretem. Legujabb filmje, a „Gold Rush” nagyon tetszett.

— Mi a véleménye

a magyar kérdéssel?

— Szükségesnek tartom a kelet-európai államok konföderációját. Nem tudom elképzelni, hogy miért vélik sokan utópiának a kelet-európai Egyesült Államokat. Ha a szerbek, magyarok, tótok, románok és osztrákok Amerikába vándorolnak, ott nyugodtan megférnek egymás mellett. Bostonban vagy Philadelphian a legnagyobb barátságban élnek. Lehetségesnek és szükségesnek tartom, hogy

ezek a kisebb országok egyesüljenek,

mert külön nem tudnak megélni és polgárait sokkal boldogabban, nyugodtabban, nagyobb jólétben élhetnének, ha megvalósulna a kelet-európai konföderáció.

Egy óra tíz percig tartott ez a beszélgetés, mialatt H. G. Wells válaszolt kérdéseimre.

Korda Tibor

RÁDIÓ cikkek

csak elsőrangú gyártmányok.

Legelőnyösebb beszerzési forrás.

Bronz CSILLÁROK

nagy választékban. Előnyös árak!

Vállalunk teljes berendezéseket.

A világhírű JUNKER & RUH, KALSRUHE cég

takarék **GÁZTŰZHELYEK**

(gáz- és szénfűtésre kombinálva is)

egyedárusítói

ÁLTALÁNOS

GÁZIZZÓFÉNY ÉS VILÁMOSSÁGI RT

BUDAPEST

Központ: VII, Vörösmarty-utca 5. szám

VI, Teréz-körút 8. sz. VIII, József-körút 44. sz.

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért

Ebédlő tölgy, vitrines kom- plett, 4-5 millióért külön külön is átadó

Uriszoba klubgarnitúrával együtt 13-5 millió K-ért

Podmaniczky-utca 14. szám

Elsőrendű! Megbízható!

PALUGYAI SZÜCS

Budapest VI, Nagymező-utca 42

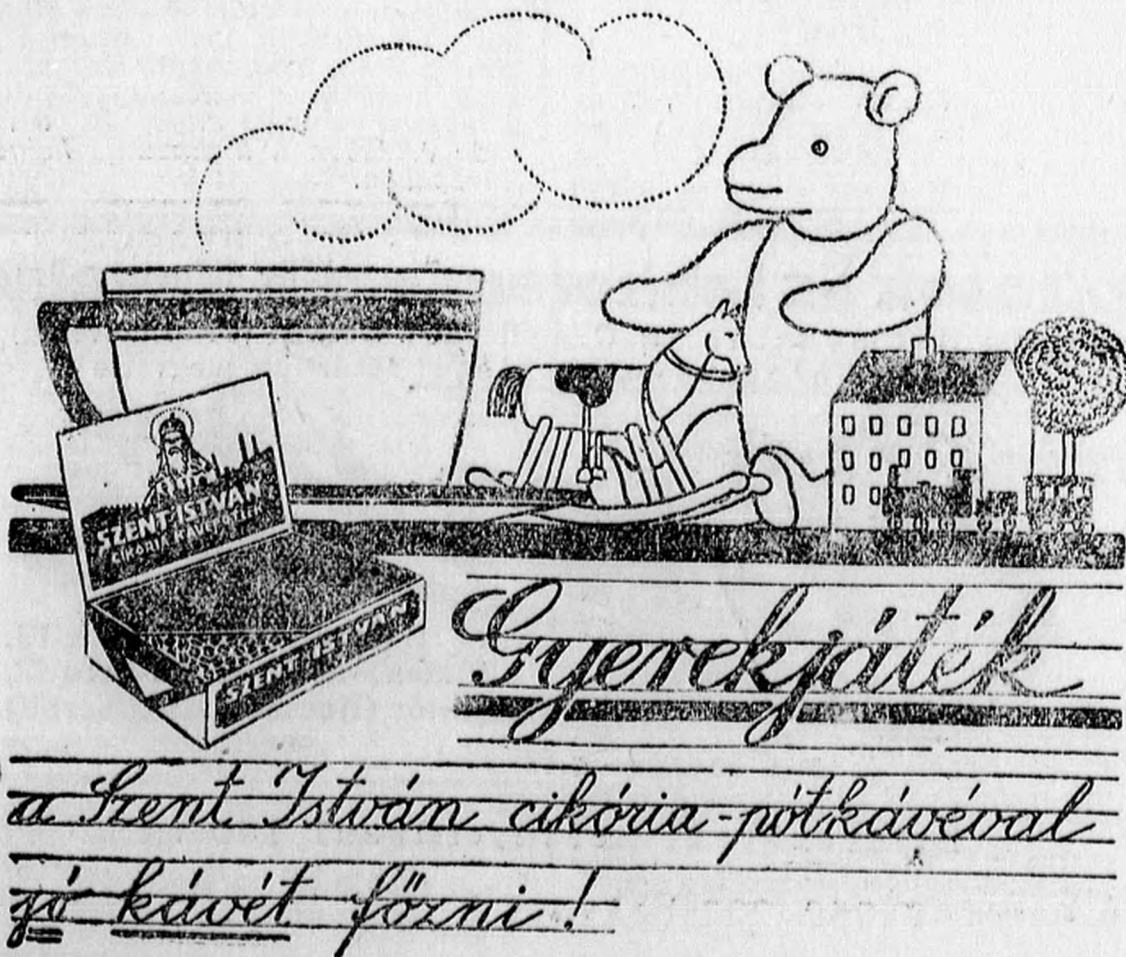
Főközlét: VI, Vilmos császár-ut 5

Itt női szörmebundák, szörme gyermekkabátok készen és megrendelésre legolcsóbban beszerezhetők. Kedvező fizetési feltételek!

„A KIS LORD” MARY PICKFORD-dal a ROYAL APOLLÓBAN

Előadások vasár- és ünnepnap: 4, 6, 8 és 10, hétköznapokon: 5, 7 és 9 órakor

Projectograph

„A főváros közgyűlésének mindaddig meddő marad, amíg polgármester I

Eber Antal lesújtó nyilatkozata a fő adminisztrációjának te

(A Heggel tudósítójától.) A főváros közönségét élénken foglalkoztatja az a beszéd, amelyet Eber Antal a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén mondott a polgármester-kérdésről és a mai városháza pénzügyi és közgazdasági tehetetlenségéről. Valósággal szállóigévé lett Eber frapárs kijelentése, hogy

Budapestnek hat év óta nincs polgármestere!

A Heggel munkatársa vasárnap fölkereste Eber Antalt, megkérve, hogy mondja el mindazt, amit erről a legizgatottabb és legégetőbb pesti problémáról a pénzügyi bizottságban el nem mondhatott.

Eber Antal

a következőkben volt szíves nyilatkozni:

— Nagyon sajnálnám, ha a főváros pénzügyi bizottságában tartott felszólalásomat úgy értelmeznék, mintha a polgármester ellen személyi támadást akartam volna intézni. Ez teljesen teljesen távol állott. Amint a bizottságban is kifejtettem, a polgármester személye iránt teljes tisztelettel és nagybecsüléssel viseltem. De nem arról van szó, hanem arról, hogy nem lehet a fővárosnak közgazdasági és pénzügyi adminisztrációját légüres térben megítélni, tehát különválasztani attól a tényről, hogy ki vezeti ezt a pénzügyi és közgazdasági adminisztrációt. Etekintetben pedig a kritikának teljesen szabad tere kell, hogy legyen, mert meggyőződésem szerint

ugy a törvényhatósági közgyűlésnek, mint a közgyűlés egyes bizottságainak munkája pénzügyi és közgazdasági téren teljesen meddő marad mindaddig, amíg Budapest vezetése Sipőcz polgármester ur kezében van,

aki, meggyőződésem szerint, igen kitünő férfi, azonban — éppen úgy meggyőződésem szerint — teljes antitalentum pénzügyi és közgazdasági kérdésekben. Azokban a nehéz és kritikus időkben, amelyekben ma élünk, a polgármesternek nemesak irányító eszméket kellene termelnie a fővárosra háruló pénzügyi, közgazdasági és szociális kérdések helyes megoldása tekintetében, hanem ezenfölül erős kézben kellene tartania az összes ügyosztályok és üzemek vezetését, ezek között az összehangot és együttműködést neki kellene megvalósítania és így az ő személye kellene, hogy a céltudatos, erélyes és egységes vezetést biztosítsa. Ehelyett tény az, hogy

a polgármester ur nem irányítója, hanem hallgatója és passzív szemlélője az ötlet-szerűen fölbukkanó kezdeményezéseknek.

Nem irányítója, hanem csöndes hallgatója a fölmerülő indítványoknak, legfőbb oka és előidézője annak, hogy az egyik üzem és az egyik ügyosztály nem tudja, hogy a másik mit csinál és így

MAGYAR SZÍNHÁZ

Legnagyobb vigjátéksiker

MASA PÉNZT KERES

MASA ... TITKOS ILONA

Amatőr fényképezők

előnyösen vásárolhatnak. — Képes árjegyzék bérmentve. MAGYAR FOTÓIPAR Király-u. 6.

SZAKORVOSI

rendelő vár- és nemibetegek részéért EZÜST SALVARSÁN OLT
 Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szembe

KARCSUÉS

Megörzi lát

CLARKS

LÁTHATA
 Párja 150,000 kor
 drogériákban és
ZSOLDOS, IV, VAF
 Figyelmeztetés! Vásár
 névre, mert ugyancsak fr
CLARKS SOV

— Zsilinszky Mihály volt államtitkár meghalt. Vasárnap reggel hosszas betegség után elhunyt *Zsilinszky Mihály volt közoktatásügyi államtitkár és országgyűlési képviselő*. Zsilinszky egyszerű tót fölmivesek gyermekeként, 1838-ban született Békéscsabán. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után a szarvasi főgimnázium tanára lett és történetírói munkásságot fejtett ki. Később *szabadelvűpárti programmal Gyomán, majd Békéscsabán képviselővé választották*, ahol mandátumát *Achim András*, a híres parasztvezér, föllépésével vesztette el. 1895-ben *államtitkár*, négy esztendő múlva a *Tudományos Akadémia tagja* lett. A koalíció uralma alatt lemondott államtitkári állásáról, majd utóbb teljesen visszavonult a közszerepléstől. Zsilinszky Mihályban *vitész Zsilinszky Endre képviselő és Zsilinszky Gábor, a Stádium-nyomda vezérigazgatója* nagybátyjukat gyászolják.

— *Politikai esték a Józsefvárosi Demokrata Körben.* A Józsefvárosi Demokrata Kör október 6-án kezdi meg keddi politikai vacsoráit. Ekkor dr. Weiller Ernő, a Kör elnöke, fog aktuális várospolitikai kérdésekről beszélni. A megnyitási estén a blok vezetősége is megjelenik.

— *A berlini rendőrök nem engedték az angol nagykövetet Stresemann különvonatához.* Berlinből telefonálja *A Reggel* tudósítója: A német delegátusok elutaztak Locarnóba. Miután dr. Luther kancellár és Stresemann külügyminiszter több *fenyegető levelet kaptak*, elutazásuk alkalmából a pályaudvar perronját *erős rendőri kordonnal zárták el* és még a sajtó képviselőit sem bocsátották az induló vonat közelébe. *Ugyanigy bántak el a diplomáciai kar képviselőivel, akik közül lord D'Abernon nagykövetnek nem engedték meg, hogy elbucszúzzék a német delegációtól.* A rendőrség csak hosszas tárgyalás után tette lehetővé az angol nagykövetnek, hogy a perronra lépjen, ahol Stresemann *sajnálkozásait fejezte ki a kellemetlen incidens miatt.*

Minden külön értesítés helyett

Özv. Mayer Józsefné szül. Gold Sze-
rafin mint neje, Mayer Andor, Mayer
Imre, Mayer István (Newyork) mint
gyermekai, Mayer Andorné szül. Wein-
berger Ilonka, Mayer Imréné szül.
Gold Klári mint menyei, Jancsika és
Gabika mint unokái, mélyen szomorod-
ott szívvel tudatják, hogy a legjobb
férj, apa, após és nagyapa,

Mayer József

Órásmester

e hó 3-án hajnalban, önföláldozó mun-
kásságban eltöltött élete 62-ik, boldog
házasságának 33-ik évében csendesen
elhunyt.

Temetése e hó 5-én délután 1/3 óra-
kor lesz a rákoskeresztúri izr. temető
halottasházából.

Emléke örökké élni fog szívünkben.

Kitűnő referenciákkal

rendelkező banktisztviselő, ki az uri divatszokmában is
járta, **Állást keres.** Szíves megkeresés Hamburger,
Budapest VII. ker., Dohány-utca 62, I. em. 21

OLCSÓ ár dacára

legjobb kivitelü **BUTOR**

Ehrentreu és Fuchs VI, Teréz-körut 8. sz.
Alapítva 1879. évben

✂ **Ia POROSZ** ✂

KÖSZÉN

KOKSZ ÉS SZÁRAZ

TÜZIFA

A LEGJOBB MINŐSÉGBEN.

ÁSPÁR FÜLÖP

VI, HUNGARIA-KÖRUT 72

TELEFON: 4-68, 39-60, 60-21

— Tegnapról mára, egy láthatatlan, titokzatos konjunktúra varázsütésére megint teli lett kávéházzal Budapest. Tessék csak nézni, nézni és bámulni: végsővéig a Nagykörut, fel és le az Andrássy-ut ragyog, kacag, csábit és lázít renovált, ujjonnan berendezett és ujjonnan nyílt Caféival, Café-Restaurantjaival, Café-Grill Roomjaival. Plüss, márvány, consol, faburkolat, lakk, csillár, függöny és hófehér abroszi Mámorklubok, fényesarnokok, örömpagodák. Hol vagyunk, uraim, a háborútól, forradalmaktól, kurzustól megbénított, megvakított, megtépázott és koldussá tett Pesten? Vagy valami szemfényvesztés a béke legglancosabb napjainak a fata morgana-ját lopja kacéran a szemünk elé? De hiszen még pazarabb, még urasabb, elegánsabb ez a sok friss kávéház, mint a béke boldog utcai kaszinói, hol egy könnyelmű s kényelmes polgárság billiárdozott, politizált, pletykált, alsózott, merengett és udvarolt. A várak ragyognak, de a megvert sereg, amely bevonult a visszafoglalt ragyogványokba, bizony rongyos, sápadt, fáradt; ma még kissé groteszk a snassz publikum a kárpitokkal ünnepélyes és tükrökkel ujjongó falak között... de vigan és elszántan húzza már kutyabagosi Czicza Józsi színház után, a tüzes üvegfalak mögött, az arcon felragyognak, a lelkek megkönnyebbülnek, a szemek a lámpák és a füst varázsos felhőzetében visszaálmódják a régi kedvet, gondtalanságot; részletfizetést, előleget, ügyes kis kölcsönöket két kezésre... s az ezüst forint, vagy a félforintot, akit kellemesen oda esendít a vizespohár oldalához a vendég: fizetni! — ugy mint régen. Mintha misem történt volna...

— A főpolgármester látogatása a szociáldemokratáknál. Ripka főpolgármester közölte a szociáldemokrata párt vezetőségével, hogy hivatali működésének megkezdése alkalmából látogatást kíván tenni a pártnál. A szociáldemokrata párttal történt megállapodás szerint a főpolgármester fogadása október 6-án, kedden este 6 órakor lesz.

— A torkán sebesült meg egy motorbiciklis rendőrtisztviselő. Vasárnap délután két fiatal rendőrtisztviselő sulyos baleset ért Sződliget határában. Kárpáthy Tibor és Guáry István rendőrdíjnokok kirándulásra indultak Vác felé Kárpáthy motorbiciklijén s amint Sződliget közelébe értek, egy hirtelen kanyarodónál váratlan akadályra bukkantak. Kárpáthy, aki a gépet vezette, fékezett, hogy simán vegyék az éles kanyarodót, de közvetlenül a forduló után két szénásszekér állt egymás mellett az uttesten s a szekereket nem lehetett elkerülni. A gép belefutott a kiálló szénásrudba, amely Kárpáthy Tibort a torkán sulyosan megsebesítette. Kárpáthy balkeze két ujján is megsérült. A gép teljesen összetört és Guáry a gép alá került, zúzódáson kívül azonban komolyabb baja nem történt. A sebesülteket dr. Szelmár Aladár, az ismert autósportsman részesítette első segélyben, aki véletlenül éppen arra hajtott autójával. A két szekér gazdája ellen följelentést tettek a rendőrségen, mert gondatlanul állták el az utat és aludtak a szénásszekér tetején.

— A Fenyves-sorsjegyek húzása női, illetve férfi szórmetélikabátot nyert a 96.240. számú sorsjegy. Egy-egy női kosztimre vagy férföltönyre való kelmét a 92.660., 57.294., 89.072., 72.590., 31.233. számú sorsjegyek és mosókelméből készült női ruhákat a következő sorsjegyek: 51.108., 67.652., 60.017., 24.227., 88.641., 82.995., 69.781., 73.971., 11.388., 72.138.

A nagyérdemű közönségnek szíves tudomásra hozzuk, hogy az Andrássy-ut 45. szám alatti

JAPÁN
KÁVÉHÁZAT

ujjonnan átalakítva megnyitottuk s azt teljesen új alapon vezetjük. Kitűnő italokat, elsőrendű ételeket a legolcsóbb áron szolgálunk ki. Figyelmes kiszolgálás

Oktober 1-től

miskolci

Palócz Kálmán

hírneves cigányzenekara muszkál

Teljes tisztelettel

Koch és özv. Heinné

kávésok

A bánatos férj, aki már ötödször lett öngyilkos a felesége halála miatt

Háromszor fölakasztotta magát, egyszer leugrott az emeletről, most lügkövet ivott, mert nem akar élni — és nem tud meghalni

(A Reggel tudósítójától.) A mentőautó megtorpan a Rókus előtt. A betegfölvéví iroda tisztviselője gépiesen lajstromozza a következő öngyilkost: Steigerwald János, 25 éves. Önkéntelenül fölpillant, kicsit megcsóválja a fejét, mint aki azt mondja: „hát már megint itt vagy?” Steigerwald Jánost ugyanis jól ismerik már a Rókusban. Rövid idő alatt ötödször adják vissza az életnek. Hiába hangoztatja a halnvágyó fiatalember, hogy a felesége halála óta nincs értelme az életének. Tettének mindenkor oka tudnillik ez.

Először mintegy hat héttel ezelőtt akart megválni az életől. Ő volt az a fiatalember, akiről annakidején öt sorban megírták a lapok, hogy egy szombat estén fölkapaszkodott a Népszínház-utcában egy fára és a nadrágszíjára fölakasztotta magát. Amikor fölgögyült, a Köztemető-uton próbált „szerencsét”. De megint hiába illesztette a nadrágszíjait a nyaka köré. A rendőr észrevette, levágta, megint a Rókusba került. A Tisza Kálmán-terén, ahol harmadszor kötötte föl magát, ugyanígy járt. Néhány hét múlva lakóhelyén, a Kisfüvaros-utca 9. számú házban dobta le magát az emeletről, megakadt a rácson. A héten marólugot ivott; beszállították a Rókusba. Amilyen szerencséje van — megint megmentik.

A Reggel munkatársa elment a Kisfüvaros-utca, az életunt lakására, hogy közelebbi adatokat tudjon meg az öngyilkossági rovatok állandó szereplőjéről, Steigerwald Jánosról. A tipikus, kis egyemeletes józsefvárosi bérkaszánya lakói kiváncsian dugják össze a fejüket a folyosón, amikor Steigerwaldék lakása felé tartok. Az özvegyesorra került 25 éves Steigerwald János a szüleinél lakik. Az édesanyja, amikor megtudja, hogy a fia ügyében jöttem, azonnal abbahagyja a konyhában való foglalatokodását és vezet a szobába. Rögtön siránkozni kezd:

— Tessék elhinni, ez a János fiu valóságos csapás már nekem. Már ötször csinál „ilyesmit”. Még ha volna valami oka, de semmi.

— De ha nem tud a felesége nélkül élni?
— Jaj, kérem, dehogyan amiatt. Hiszen az a szegény asszony már több mint egy éve meghalt, meg aztán — teszi hozzá sóhajtva — amíg élt, sohasem volt olyan nagyon oda érte. Akkor is már többre becsülte a kocsmát, mint az asszonyt.

— Hát iszik? — kérdeztem, kiábrándulva a romantikából.

— De még hogy, kérem, hiszen ez mindennek az oka. Amikor józan, soha nem gondol ilyenmire.

Irtózik, amikor öngyilkosságról olvas az újságban.

De ha iszik, akkor vége. Akkor elkezd, hogy öreki soha más asszony nem kell az életben, meg hogy az asszony halála óta céltalan az élete.

Most tessék, megint itt van. Hazajött a munkából, volt 80.000 koronája, ebből nekem adott huszát. aztán elment,

de titokban magához vett egy bögrét.

Később aztán jöttek föl a házbéliek, hogy a fiám a kapu alatt lügköldatot ivott. Sokszor minden nap kimegy a temetőbe. Ha nincs pénze, akárhányszor gyalog megy ki Rókusra az asszony sírjához. Aztán ha visszajön, elmegy egy kocsmába, gondol egyet és megint csinál magával valamit.

Amikor kilépek a kapun, a házmaster utánam szalad.

— Tetszik tudni — mondja fontoskodva —, én azt hiszem, ez a Steigerwald egy kicsit „dilis”. Már mindenki ismeri az utcában.

15 év óta
a legjobb
kabaréműsor

Terézköruti Színpadon

Telefon 65-51

Kezdete 1/20 órakor

Leszállított helyárak

Amikor az egyik gyereket a házból elküldte lügköért, a fűszeres megkérdezte: kinek lesz, a Steigerwald bácsinak? Annak nem adunk.

A másik fűszereshez kellett futni a gyerekek. Nahát, kérem, akit már így ismernek — legyint a romantika iránt érzéketlen házmaster.

Steigerwald János pedig, az életunt férj, ha kijön a Rókusból, újra kezdheti a küzdelmét a — halállal. Mert nem akar élni — és nem tud meghalni. (H. F.)

— A hét végén foglalkozik a Kuria Beniczky Ödön szabadlábrahelyezési kérelmével. Beniczky Ödön ügyében, az ismeretes kormányzósértési és hivatali titok elárulásának vétsége címén folyó bűnyűgyben — A Reggel értesülése szerint — szerdán kerülnek az iratok a Kuriához. Beniczky fogvartatásának ügye is e héten kerül a Kuria elé. Amikor az ítélőtáblán a Degré-tanács jóváhagyta a törvényszék ítéletét, amely 3 évi fogházbüntetést szabott ki, azzal utasította el a szabadlábrahelyezési kérelmet, hogy a fogházorvos jelentése szerint Beniczky Ödön egészségi állapotára a további fogság életveszedelemmel nem jár. Beniczky állapota azonban időközben rosszabbra fordult s a beteg állapotán a fogházorvos kezelése alatt áll. A változott helyzetben Beniczky újabb fogházorvosi bizonyítvány kiállítását kérte, hogy ezzel igazolja a Kuriánál a további fogság veszedelmét. A Kuria legkésőbb a hét végén zárt ülésben foglalkozik Beniczky szabadlábrahelyezési kérelmével s csak ennek elintézése után tüzi ki a szóbeli tárgyalás napját a táblai ítélet ellen beadott semmisségi panaszok ügyében.

— Az ötvenedik lopás. Spakl Józsefné született Rostás Lidia 58 éves, foglalkozás és lakás nélküli asszony ellen följelentést tett Horváth Ferenc magántisztviselő. Följelentésében előadta, hogy az előző napon az asszonyt az utcán nyöszörögve, a földön találta, aki azt mondta, hogy éhes és napok óta nyomorog. Megszánta, kenyeret vásárolt számára egy péknél és másnapra a lakására, a Képiró-utca 6. szám alá rendelte az asszonyt, akit szánalomból takarításra akart alkalmazni. Az asszony másnap oda is ment, azonban egy óra múlva elszökött és több holmit magával vitt. A férfit az asszony keresésére indult és egy kocsmában, borosgatás közben rá is akadt. A rendőrség nyilvántartójából megállapították, hogy Spaklné eddig negyvenkilencszer volt büntetve lopás, csalás és közveszélyes munkakerülés miatt és örökre ki van tiltva a fővárosból. Az asszonyt őrizetbe vették.

— Befulladt a téglagyári tóba. Mészáros Lajos 25 éves fuvaroskocsis szeptember 30-án a Drasche-féle téglagyárban, a forrásvízből képződött tóba fulladt. Ma reggel a víz kivételre Mészáros hulláját. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, hogy megállapítsa a halálestet közeli körülményeit.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma, hétfőn este 7 órai kezdettel

SCHWARZ VERA

kamarnékesnő és

ANDAY PIROSKA

a bécsi állami Operaház tagjai fölléptével

TRUBADUR

Helyárak 10 ezertől 95 ezer koronáig

Szombaton, október hó 10-én

c i ő s z ö r

Jean Gilbert új nagy operettje:

A NAGY NŐ

Főszereplők: Honthy Hanna,
Molnár Vera, Sziklay József,
Galetta Ferenc, Érczkövy László

Helyárak 6 ezertől 58 ezer koronáig

Rákóczi-ut

82

Unger

edénycsarnok

Király-utca

43

Mayer földművelésügyi miniszter nyilatkozik a gazdasági helyzet javulásáról és a földreform végrehajtásának pénzügyi föltételeiről

Megoldás előtt áll a földreform „döcögve haladó problémája”

(A Reggel tudósítójától.) Mayer János földművelésügyi miniszter pénteken terjesztette utolsó ezévi termésjelentését a minisztertanács elé és bizonyos körökben azt a kifogást emelték e kimutatás ellen, hogy

tulságosan optimisztikusan

ítéli meg a helyzetet. A Reggel munkatársa éppen ezért szükségesnek tartotta, hogy fölkeresse

Mayer földművelésügyi minisztert,

aki az utolsó kimutatás jelentőségéről és általában az ország gazdasági helyzetéről a következőket mondotta:

— Október elsején lezártuk a termésjelentések ezévi sorát, azt a kifogást azonban, hogy az utolsó jelentés tulságosan optimista, semmiesetre sem tartom helyénvalónak. Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy az Országos Központi Statisztikai Hivatal, amely szintén ad ki önálló termésjelentéseket, minden egyes alkalommal kedvezőbb kimutatást szokott közölni, mint a földművelésügyi miniszterium. A miniszterium zárójelentése mindenesetre sokkal eredményesebb, mint a tavalyi kimutatás, ami bizonyára

az ország gazdasági helyzetének javulására fog vezetni.

Ez azonban nem jelenti természetesen azt, hogy tulságos optimizmussal szabad megítélni a helyzetet.

Munkatársunk most megemlítette, hogy a kisgazdaképviselek egyrésze mozgalmat készül indítani

a földreform gyorsabb tempójú végrehajtása

érdekében. Ezzel kapcsolatban a földművelésügyi miniszter így nyilatkozott:

— A földművelésügyi miniszteriumban ugyszólván nap-nap után tárgyalunk arról, hogy miképpen lehetne megteremteni a földreform mielőbbi teljes végrehajtásának pénzügyi föltételeit. Remélem, hogy

a küszöbön álló intézkedések közelebb hozzák a megoldáshoz a földreformnak már régóta döcögve haladó problémáját.

Erre annál is inkább szükség van, mivel az igénylőkre és a kisajátítás előtt álló birtokok tulajdonosaira nézve egyformán fontos, hogy szűnjék meg végre a mai bizonytalanság. A mezőgazdasági helyzet javulásához egyébként mindenképpen hozzá fog járulni a huszonkétmillió aranykoronás hitel folyósítása is.

— A halott Lékai-Leitner a Schadl-tanács előtt. Lékai-Leitner Jánost, akinek a neve akkor vált ismeretessé, amikor, mint egész fiatal gyerekmber, gyilkos merényletet kísérelt meg gróf Tisza István ellen, most büntetői föltárgyalásra idézi maga elé a büntetőtörvényszék Schadl-tanácsa. Lékai-Leitner ellen az ügyészség a rendtörvénybe ütköző izgatás vétsége címén indított eljárást és most a hivatalos lap útján tették közzé az „ismeretlen helyen tartózkodó” Lékai-Leitnernek szóló idézést. A hirdetményi idézés megemlíti még azt is, hogy a vádlott álneve Lasón János és állítólag New Yorkban tartózkodik. E hó 10-ére, szombaton reggel 9 órára idézik a Schadl-tanács elé azaz, hogy a rendtörvény értelmében távollétében is megtartják a föltárgyalást. Ennek a bűnpörnek aligha lesz valamelyes megtorló hatása, mert hónapokkal ezelőtt a magyar lapokban is megjelent az a hír, hogy Lékai-Leitner János New Yorkban meghalt.

— Vágó Viktor hölgyfodrász, hajfestő specialista (Rákóczi-ut 57) értesíti a hölgyközönséget, hogy párisi utjáról a legújabb frizurák és hajfestőmódszerek újdonságaival megérkezett.

— 37.000 kilométert röpült Rómától Tokióig egy olasz kapitány. Párisból táviratozza A Reggel tudósítója: Ugyanakkor, amidőn a japán röpülő, akik néhány hét előtt indultak el Tokióból és köröztülröpültek Ázsiát, leszállottak a bourgeti röpülőtéren, Tokióból azt jelentik, hogy iöbbsónapos ut után Ázsián és Ausztrálián keresztül odaérkezett Pinedo olasz röpülőtiszt, aki 37.000 kilométeres röpülésével világrekordot csinált. Rómából indult és Bagdad, Kalkutta, Singapur, Melborn és a Manilla-szigetek érintésével jutott el Tokióba.

— Sztaron Sándor büntüge a Kurlán. Emlékezetes, hogy két évvel ezelőtt Sztaron Sándor merényletet tervezett a kormányzó ellen. Annak idején a budapesti büntetőtörvényszék felségvétség elkövetésére irányított szövetség büntette címén vont a felelősségre Sztaront, akit hat évi fegyházbüntetésre ítéltek el. Az ügyész föllebezése folytán a királyi ítélőtábla elé került az ügy, ahol az első bíróság ítéletének megváltoztatásával Sztaron Sándor büntetését e büncselekményre előírt legnagyobb büntetéssel, tíz esztendői fegyházbüntetéssel sújtották. A bejelentett semmisségi panaszok folytán fölterjesztették az összes iratokat a királyi Kuriához, ahol kedden délután dr. Ráth Zsigmond kuriai másodelnök elnöklésével foglalkoznak e bűnpörrel.

— A Jókai-sorsjáték húzása holnapután, szerdán délután 6 órakor lesz a Petöfi-házban, Bajza-utca 21. szám alatt. Akinek még nincs sorsjegye, siessen venni.

— Szőnyeget javítok, hívásra (16—95) jövök. Burgerné, Lovag-utca 3. Tűz, betörés ellen biztosítva.

Ne féljen az esős őszi időjárásról!

Náthát, köhögést, rekedtséget, hurutokat biztosan gyógyít a

„Luhí Margit” gyógyásványviz

Beszerezhető: Forrástermék és Ásványvízkereskedelmi Rt., Budapest V, Perczel Mór-utca 2. szám. Telefon 5—53

Tekintse meg
Szőrmehundáinkat
melyek legszebbek, legjobbak, legolcsóbbak
Eikán és Gerő
Andrássy-ut 27

TUNGSRAM

Tungsrám félvattos-,
Tungsrám opál-,
Tungsrám napfényű

izzólámpákkal

jó és takarékos világítást ér el.

Kapható mindenütt!

Egyesült Izzólámpa- és Villamossági R.-T., Ujpest

— Miért nincs villamos a Külső bécsi-uton? Szerény interpelláció huzódik meg a főváros törvényhatóságának első őszi közgyűléséhez intézendő kérdések között. A III. kerületi Nemzeti Demokrata Polgári Párt elnöke, dr. Vörösváry Miklós jegyezte be ezt az interpellációt a Külső bécsi-uti közlekedés rendezése tárgyában. A főváros egyik legnagyobb területű kerületének évtizedes mellőzöttsége, panasz és keserősége talál hangot ezzel az interpellációval. A Külső bécsi-ut a főváros egyik legforgalmasabb utvonala, ez vezet az óbudai köztemetőbe, Óbuda-Ujlakra és általában a pilisi hegyvidék községeibe. De csak a hosszú és fáradságos ut vezet oda, közüzemi közlekedési eszköz nincs. A temetőig körülbelül egy órást utat gyalog kell megtenniük a temetők látogatóinak. Országban kell gyalogniuk a környék lakóinak; nem tarthat mindenki fogatot, autót sem bérelhet. Évtizedek óta nem segítettek ezen a bajon. 1922-ben azt felelték Fölhi Vilmos interpellációjára, hogy a Beszár nem építheti ki a Külső bécsi-uti villamosvonalat, mert nincs elegendő sín. Ez a kifogás komolytalan és méltatlan egy nagy kerület és népes környék lakosságához. De nem is igaz, hogy ne lenne elegendő sín. A megszüntetett vonalak sinhálózata betokosodva romlik, pusztul és hever haszontalanul szeré a főváros utain; ezekből bőségesen futná a Bécsi-uti vonal kiépítése. Ezt a problémát most már meg kell oldani; a megindított akciónak, amelyet a III. kerületi demokrata párt szorgalmaz, sürgős eredményt kell elérnie, mielőtt beáll a télvíz ideje.

— Halálhíradás. Vasárnap délután 4 órakor temették el a főváros előkelő társadalmának, a nemzeti demokratapártnak nagy részvéte mellett Leféber Lajos Richárd vállalkozó mérnököt, aki nemcsak műszaki alkotásaival, hanem jótékonyágával tette nevét emlékeztetéssé a polgári társadalomban, amelynek a kommünben majdnem mártírjává lett. A legutóbbi községi választásokon a blok listáján szerepelt a IX. választókerületben, amikor első póttagrá választották. — Göndör Ferenc fia, a 14 éves Göndör Miklós, többheti szenvedés után Bécsben elhunyt.

Városi bundák-ból nagy választék!

Városi bundák-ból nagy választék!

Teljesen megszűnik
a főlöleges alkuvás, ha nálam vásárol, mert

Áraim hihetetlen olcsók!

Eredeti angol szövethöl készült és a legkényesebb izlést kielégítő ütényök, átmeneti- és téllkabátokból nagy raktár. Városi bundák, gyermekruhák, esőkabátokból nagy választék

Mátyás László
férfi-ruhaárúháza
Rákóczi-ut 30. sz.

Minden szép, jó és olcsó!

Győződjön meg!

Villalakást keresek
4—5 szobásat november 1-re beköltözhető, azonnal fizetek magas lelépést. Lichter 95—02. Budafoki-ut 41/b. IV/19.

NOHENBERG FERENC, ZSINORGYAR
Télikabátokhoz, városi bundákhoz gombok, rózsák, vitézkötések, galambkosarak mindennemű magyar zsinórozással állandó nagy raktára. Budapest VI, Nagymező-utca 46. sz.

PASCHKA ÉS TÁRSA-HEIM H.
FÜTÉSI ÉS VASIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST V, MÁRIA VALÉRIA-UTCA 10

Redivivus
koks- és barnaszéntüzélsre egyaránt kiválóan alkalmas tüzálló üntöttvas alkatrészekkel bíró folytonos lemezköpenykályha. — Föfölmulhatatlan fütöképességű folytonos kályha a legmodernebb technikai újításokkal, a legizlésebb kandallószerű formában és kivitelben

Eredeti Heim-Meldinger-Kályhák és „Hollós”-folytonos kályhák

— **Jönnek a patikák.** Három évig szünetelt a hajsza: a népjóléti miniszterium erre az időre fölfüggesztette az új patikaengedélyek kiadását. Most vége ennek a treuga deinek és újra megindulnak a kijárók és újra lesz megbotránkozás és fogak csikorgatása, amint egy-egy váratlan engedély hire kirobban. *Eddig legalább így volt, panama volt, kortesszolgálatok jutalmazása volt és érdemes, munkás, régi segédek maradtak továbbra is kulik a kiváltságosak kényén.* Hogy ezután is úgy lesz-e, az Vass Józseftől függ s mi hisszük, hogy ő nem engedi megint elfajulni a dolgokat. Ő bizonyára tudja, hogy Magyarországon körülbelül minden hatezer emberre esik egy gyógyszerár, míg a művelt Nyugaton tíz, tizenkét, sőt tizenöt ezer lélekre számitanak egyet. Tudja azt is, hogy ez a beteg konkurencia lerontotta a gyógyszerészek keresetét és emiatt a *segédek légiója lézeng kenyér nélkül.* És saját szemével láthatja a miniszter, hogy a főbb utvonalon egymás hátrára tornyosulnak a gyógyszerárak s például a Rákóczi-utól a Baross-utcáig négy és közvetlenül a Baross-utca keresztezésénél ismét két nagy patika szivja el egymás elől a levegőt. Nem valószínű, hogy Pesten legalább, új patikára szükség lenne, de ha mégis azt konstatálják, hogy van, akkor is nagy óvatosságot és szigorú kritikát várunk a miniszterrel, erkölcsi jogok érvényesítését a konjunktúra-kihasználókkal szemben és azt várjuk el, hogy a népjóléti ne tévessze össze a furakodó kortesek jólétével.

— Vasárnapi balesetek. Hackl Kálmáné Weisz Irén elárúsítónő Práter-utca 40. szám alatti második emeleti lakásának ablakából az udvarra esett. Jobb karja és lába eltört, a mentők súlyos sérülésével a Rókus-kórházba szállították. — Csinos Gyula kőműves a Rákóczi-uton egy öt méter magas létráról munkájában leesett. A mentők bevitték a Rókus-kórházba.

— **Uri kerékpártolvaj.** Érdekes kerékpárlopás történt vasárnap délután a Sas-utcában. Nitschl László 16 éves diák a csendes utcán biciklizett s közben egy uriember megkérte, engedje meg, hogy ő is fölüljön egy kicsit a gépre. A diák gyanútlanul odaadta biciklijét az elegáns urnak, aki fölült és nyilsebesen elhajtott. A rendőrség keresi a szokatlan biciklitolvajt.

— Öngyilkos nevelőnő. Szili Ilona nevelőnő Kispesten, a Jókai-utca 149. számú házban levő lakásán fölakasztotta magát. Tettét még idejekorán észrevették s a nevelőnőt sikerült megmenteni. A Rókus-kórházba szállították, állapota nem veszélyes.

— **Kabátlopás utcai lincseléssel.** Pesterzsébeten Brassányi György piaci férfiruhakereskedőtől Novák Mihály vasöntősegéd egy akart kabátot lopni, hogy mialatt alkudozott, nővérei és barátnője körülállták a kereskedőt, ő pedig a kabátot elfutott. A kereskedő szaladt a tolvaj után, el is érte, de a kabátot nem tudta tőle visszavenni, mert Novák időközben magárahuzta. A tolvaj és a kereskedő között heves verekedés keletkezett és közben Novák két nővére, Lukács Jánosné és Balog Gyuláné s barátnője, Turta Erzsébet is ütni kezdték Brassányit. Erre összefutottak a járőrök és meg akarták lincselni a kabátlovajait. Novákot veszedelmes helyzetéből az elősiető rendőr mentette ki. A rendőr bekísérte Novákot és a három nőt, akiket őrizetbe vettek.

— **Kézpénznyeremények.** A mai hirdetésrovatban közzétesszük az új 15. osztályosjáték tervezését. 29.000 nyeremény és egy jutalom, közel 28 milliárd korona összegben kerül kisorsolásra. Ennek ellenében a sorsjegyek ára nem emeltetett. A hivatalosan kijelölt főelárúsítók minden megbízásnak a legnagyobb gondtal és lelkiismeretességgel tesznek eleget.

Egy Törzs Jenő nevű színész a magyar drámai színpad legujabb tehetsége

Ugyanarról a Törzs Jenőről van szó, akit a Magyar Színház színpadáról már tizenhét éve ismer a publikum

(A Reggel munkatársától.) Pest színházi közönsége új drámai színészt fedezett föl: Törzs Jenőt, akiről városzerte úgy beszélnek a Vig-színház Galsworthy-darabjának bemutatója óta, mintha nem is lett volna 17 esztendeig mindenrendű és rangu szerepekben igen jó ismerőse azoknak, akik még Pesten színházba járnak. Megállapítom, hogy a hang, amelyen a művész első vigszínházi alakításáról beszélnek, az elragadtatásé. Azonban ebben az elragadtatásban állandóan észreveszem a csodálkozást is, amely, mintha váratlanul vagy meglepőnek találná Törzs sikerét s amely mintha fejcsóválva állapítaná meg, hogy: *nini, nem is tudtuk, hogy ez a Törzs ilyen nagy művész...* A dolog magyarázata egyszerű: Törzs először játszik életében egy vele egyenrangú művészből álló szimfonikus zenekarban primmelódiát. Vasárnap este bekopogtattam hozzá az öltözőjébe s mondhatom, majdnem szomorú lett, amikor közöltem vele, hogy *végre fölfedezték.*

— Kérem — mondta szinte elszontyolodva —, *hát az emberek elfelejtették, hogy eddig is voltam valaki?* Lehet, hogy elbizakodottnak tetszik, amit mondok, de, kérem, higgye el, hogy *kissé fájdalommal érint ez a nagy entuziasmus.* A színész egész szomorú sorsa benne van ebben a jellemző tünetben: *elfelejtik, mikélyt a függöny lemegy.* Az embernek minden percében tetőtől-talpig újjá kell teremtenie magát, mert *a tegnapi siker sohasem számít, csak a mai. S ha ma rossz vagyok — akkor már tegnap sem voltam jó...*

— Mondja, kérem, jól érzi itt magát?
— Igen. Mindenki kedves és jó volt hozzám kezdetől fogva, úgy, hogy egy percig sem éreztem idegennek magam.

— Könnyen beletalált az új milióbe?
— Hogyne, azonnal. Én eddig is vigszínházi voltam, legalábbis azt képzelem, hogy a stílusom eddig se nagyon különbözött az ugynevezett vigszínházi stílustól.

— Ez a szerep magának való?
— Igen. Én annak tartom... Miért?
— Azért, mert Ön egy korábbi interjúban azt mondotta magáról, hogy a színpadi alapfiguráját, a színpadi lényét, egyéniségét amolyan gitárpengető, egy kicsit holdvilágfaló, „romantiker“-nek érzi. Ez pedig egy igen kemény és igen határozott — férfiú.

— No igen, de ez még nem bizonyítja azt, hogy más figurát ne tudnék játszani. Azonkívül ezt a szerepet mint komédiás is nagyon szeretem, mert van benne egy üldözési mánia, mondhatnám egy *fixa idea*, amely egy bizonyos fokig már patológikus is, szóval nemcsak egy normális ember, hanem egy megjátszható, lelki defektussal bíró figura is. Az ilyen figurát pedig kétszeres ambícióval játszsa az, aki szeret színpadon játszani, először, mert hatásos, másodsor, mert elmélyedhet benne.

— Mondja, kérem, Ön ebbe a zsidó De Lewis-be egy pillanatig sem visz bele valami kis rezgést, egy érzést abból, hogy ez a probléma egy kicsit problémája az egész mai Magyarországának is? Egyszóval, érzi-e és ha igen,

játssza-e ebben a szerepben a magyar politika zsidó problémáját?

— *Nem, egy pillanatig sem!* Hogy vihetnék én politikát belé a szerepembe, vagy vallási kérdést?! Ha ezt csinálna valaki, már nem is játszhatna jól egy ilyen szerepet, mert önkéntelenül is *kiemelne benne bizonyos vezércikk-szólamokat, amelyek tönkretennék, meghamisítanák az egész alakítást.* Isten őrizzen, de-hogy is, soha!

— All right. És most azt mondja meg, *miért visel állandóan magassarku cipőt?* Őszintén szólva, már el sem tudom Önt képzelni alacsonyarku cipőben, vagy mondjuk — halinaszizmában, csak ezekben az utálatos magassarku cipőkben, amelyek, ne vegye zokon, de a maga amugy is hamletien törekeny és amint Ön is mondja „holdvilágfaló” és „gitárpengető” figurájának — bizonyos femininitást kölcsönöznek.

Törzs egészen elképed:
— Kérem — mondja kissé zavartan —, én, őszintén szólva, nem is gondolkoztam még ezen. *Ugyanaz a suszter csinálja ugyanis a cipőimet, aki husz évvel ezelőtt.* Akkor pedig ez volt a divát. De kérem, azt csak nem akarja megírni, hogy magassarku cipőket viselök?

Természetesen megnyugtattam, hogy e szándéknál mi sem áll távolabb tőlem, bár szerintem Törzsnek valóban jobban állna a — férfi-cipő. Mert ezek a betétes, gombos, diszes, magassarkuak — nőiek. Most veszem csak észre, hogy mégis kicsuszott a tollamból ez az egész cipőügy. I'm sorry Mr. De Lewis.

Egyed Zoltán.

— Orska Mária a Rivierára utazott. Bécsből jelentik *A Reggelenk:* Orska Mária, aki tüdőgyulladásban megbetegedett, tegnap reggel elhagyta az ágyát és bátyja kíséretében a Rivierára utazott, ahol orvosa tanácsára két hónapig fog tartózkodni. A művészno decembeben visszatér Bécsbe s ha orvosa kielégítőnek találja állapotát, ismét megkezdí művészi tevékenységét.

Vigszínház

URIEMBÉREK

(Loyalties — Gesellschaft)

Galsworthy
világhírű színműve

Fővárosi Operett-Színház

AZ ORLOV

Granichstädten nagyszerű operettje

Utánam!
Schnur Henrik
RUHAÁRUHÁZÁBA
Rákóczi-út 15.
hol bundát, átmeneti kabátot,
eső-, téli-, bőrkabátot stb.
bámulatos olcsón és amellet jól vásárolhatunk.

Szőrmebundák Evetovics szüicsnél, Budapest, Erzsébet-tér 8, 1. em.

A Reinitz-pör Koronatanuja, akit kitiltottak Romániából és ki sem hallgattak, vallomását A Reggelben mondja el

(A Reggel tudósítójától.) A nagyváradi ítélőtábla a tömeggyilkossággal vádolt Reinitz Jakab ügyében helybenhagyta a törvényszék ítéletét, amely Reinitzet életfogytiglani fegyházzal sújtja Grosz Herman meggyilkolása miatt. A táblai tárgyalás föltünő eseménye volt, hogy a tábla elutasította a védő beadványát, amelyben a bizonyítás kiegészítését és dr. Berkes Salamon volt kolozsvári, jelenleg budapesti ügyvéd tanukénti kihallgatását kérte. Dr. Berkes Kolozsvárott ügyvédje volt a meggyilkolt Grosz Herman özvegyének, akinek terhelő vallomása tudvalevően elsősorban szolgáltatott alapot Reinitz elítéléséhez. Dr. Berkes viszont — amint Reinitz védője a táblai tárgyaláson kijelentette —

hajlandó tanuvallomást tenni arról, hogy Grosz Hermanné terhelő vallomása nem felel meg a valóságnak.

Erre a vallomásra azonban nem került sor, mert a tábla nem rendelte el a későn jelentkező tanu kihallgatását. A Reggel munkatársa ezért fölkereste dr. Berkes Salamont, aki — miután ez év tavaszán kiutasították Romániából — jelenleg Budapesten folytat ügyvédi gyakorlatot.

Dr. Berkes az alábbiakban mondotta el mindazt, amit kihallgatása esetén a bíróság előtt is vallott volna:

— 1923 nyarán fölkeresett kolozsvári irodában Grosz Herman nagykárolyi kereskedő felesége és előadta, hogy férje, aki két héttel azelőtt utazott el hazulról, nyomtalanul eltűnt. Fölszólitottam Grosznét, hogy mondja el nekem mindazokat a gyanúkat, amelyek az eltűnt föl kutatásában esetleg segítségünkre lehetnek. Grosz Hermanné erre, meglepetésemre, azt az utbaigazítást adta, hogy mindenekelőtt a kolozsvári fogházban nézzék utána: nincs-e férje ott letartóztatásban? Kérdéseimre lassan elmondotta, hogy

férje hosszabb idő óta üzletszerűen foglalkozott aranysempészettel,

amikor legutóbb elutazott hazulról, akkor is csempészatra indult, könnyen meglehet tehát, hogy a rendőrség letartóztatta és most a fogházban van. Az is lehet azonban, hogy nem fogták el, hanem éppen a rendőrség elöl bujkált, ezért nem ad most életjelt magáról. Miután Groszné ezeket előadta, tanácsot kért tőlem: keressesse-e egyáltalán az urát, nem lesz-e jobb, ha egyelőre nem szól senkinek az eltűnéséről, nehogy ezzel a rendőrség figyelmét fölhívja férjére. Végül is azzal távozott tőlem, hogy még egy-két hétig nem keresteti férjét és titokban tartja eltűnését. Arra határozottan emlékszem, hogy amikor Groszné az eltűnés körülményeit és gyanúkat előttem fölsorolta, Reinitz Jakabot egyetlen szóval sem említette.

Szóbakerült ugyan, hogy Grosz Herman esetleg bünténynek esett áldozatul, kérdeztem is Grosznét: nincs-e gyanúja valakire ebben az irányban, amire ő azt felelte, hogy ebben az esetben csak a férje csempészincosai követhették el a tettet, hogy a nála levő aranyat és pénzt megszerezzék. Ismétlem: Reinitz nevét nem is említette előttem Groszné, holott, amikor ő hozzám jött, az események már lezárultak, férje eltűnésének körülményeiről később sem tudhatott meg többet, mint amikor nálam járt. Annál nagyobb meglepetéssel olvastam az újságokban, hogy a tárgyaláson Groszné Reinitzre erősen terhelő vallomást tett. Erre nem találok más magyarázatot, mint hogy Groszné sokat hallott és olvasott azokról az egyéb gyilkosságokról, amelyekkel Reinitzot gyanúsították és ezek alapján — minden komolyabb gyanú nélkül — kezdte kombinálni, hogy talán az ő férjét is Reinitz ölte meg. Némi fantázia és a Reinitz névvel kapcsolatban emlegetett gyilkosságokról szóló újságcikkek

szuggerálták.

egyre több valószínűséget adott előtte ennek a kombinációnak és így született meg végül a bíróság előtti terhelő vallomása. Hogy ez a vallomás mennyire nem őszinte, bizonyítja az, hogy Groszné egy szóval sem említette benne meggyilkolt férjének aranysempészi múltját. Holott — és ez is igen lényeges körülmény —

Grosz Herman holttestét a nagybányai aranybányák környékén találták meg,

amely a Romániából Magyarországra felé irányuló aranysempészet egyik főpontja. Közelálló tehát a föltevés, hogy,

Grosz Hermant aranysempészincosai gyilkolták meg és fosztották ki, nem pedig Reinitz Jakab,

aki ezek után — Groszné alaptalan vallomásától függetlenül — csak akkor jöhetne gyanúba, ha ő is aranysempész lett volna. Ennek pedig az ellenkezője bizonyult be a vizsgálat során.

Berkes dr. vallomása eszerint kétségteljesen tette volna a meggyilkolt özvegyének vallomását, amely szerint Grosz Reinitzrel együtt utazott el utolsó útjára. Így esetleg ez a vallomás a törvényszéki ítélet megváltoztatását is eredményezhette volna. Halász Imre

— Sándor szerb király visszatért Belgrádba. Belgrádból táviratozzák: A király és a királyné tízenöt napi Montenegroban és Dalmáciában való utazás után visszaérkeztek Belgrádba. A király vasárnap fogadta Nincics külügyminisztert, aki a jugoszláv delegációnak a Népszövetség ülésein kifejtett munkájáról beható jelentést tett.

— Ajándéka adják a legértékesebb sorsjegyeket. Érdekes újításokat léptet életbe a Közérdeklő Liga ma meginduló tárgysorsjátéka. Az összes sorsjegyeket a kereskedők és iparosok veszik át, akik vevőiknek minden 100.000 koronás vásárlás után ajándékba adnak egy sorsjegyet, amellyel megnyerhetik a százmillió forintos nyereményt; az össznyeremény 1200 millió korona. A sorsjegyek értékét emeli, hogy a nyerő a nyereményösszeg erejéig a maga tetszése szerint választhatja a nyereménytárgyat. Dr. Melha Armánd, a Közérdeklő Liga elnöke, ezen újítással a gazdasági élet föllendülését is elősegíti, mert a közönség hamar meg fogja kedvelni ezen legújabb sorsjegyeket s így a kereskedők és iparosok forgalmát nagyban emelni fogja.

CSAK AZ UDVARBAN
Egy látogatás az olcsó maradékvásárban, Király-utca 32. meggyőzi Önöket Nagyrabecstől HÖLG YEIM ES URAIM! az alatt felsorolt hallatlan olcsó kitűnően bevált cikkeinkről:

3 méter divat férfitűnyszővet, hozzávalóval együtt, összesen **295**
3 méter divat női vagy férfikabátzövet összesen **298**
3 méter duplaszővel, sötéttek és többi színekben női szövet, összesen **110**
3 drb. 2 méter hosszú fehérített lepedő v. 1 drb. kitűnő vattapaplan, összesen **189**
3 darab bőrerős tűrlököző vagy 3 méter gyönyörű férfingyöngy, összesen **49**

SPECIÁLIS REKLÁMCIKKEINK E HÉTEN!

Kész paplanlepedő darabja 98	Mosott fehérnemű vászon méterje 13
Hímzett női ing vagy nadrág, darabja 29	Szintartó kanavász v. bőrerős anglu, mtrje 16
Divatos férfing 2 gallérral, darabja 79	Csodaszép fanell v. barehet, méterje 19
Szintartó erős pohár-törő darabja 12	Selyemfenyű kiott minden színb., mtrje 24
Remek szép futószőnyeg, méterje 29	

Postai rendeléseket lelkiismeretesen teljesítünk

Görögországi vevők késedelmissége miatt visszamaradt **iparművész kiállítás**

Mária Terézia ebédlő

és egyéb lakberendezési tárgyak

Jutányosan eladó

Megtekinthetők

Böhm és Simay butorgyárosok kiállítás helyiségében

Budapest IX, Üllői-ut 15
Erkel-utca sarok

XV. Magyar Királyi Osztálysorsjáték

68.000 sorsjegy — 29.000 nyeremény és 1 jutalom

melyeket az 5 osztályban ezen hivatalos játékterv szerint sorsolnak ki és fizetnek ki készpénzben

ELSŐ OSZTÁLY		MÁSODIK OSZTÁLY		ÖTÖDIK OSZTÁLY	
Betét 120.000 K		Betét 120.000 K		Betét 120.000 K	
Huzás: 1925 okt. 22 és 24-én		Huzás: 1925 nov. 25 és 26-án		Huzás: 1926 február 10, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 22, 24 és 26, március 2, 4, 5, 9, 12 és 17-én	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1 à	70,000.000	1 à	80,000.000	3.000.000.000	
1 à	30,000.000	1 à	40,000.000	Három milliárd korona	
1 à	20,000.000	1 à	20,000.000	1 jut. K 2 milliárd	2.000,000.000
1 à	15,000.000	1 à	15,000.000	1 nyar. à 1 milliárd	1.000,000.000
1 à	10,000.000	1 à	10,000.000	1 „ à 500 millió	500,000.000
5 à 4 millió	20,000.000	5 à 4 millió	20,000.000	1 „ à 400 millió	400,000.000
10 à 3 millió	30,000.000	10 à 3 millió	30,000.000	1 „ à 300 millió	300,000.000
20 à 1 millió	20,000.000	20 à 2 millió	40,000.000	1 „ à 200 millió	200,000.000
60 à 500.000	30,000.000	60 à 1 millió	60,000.000	1 „ à 100 millió	100,000.000
1900 à 300.000	570,000.000	1900 à 450.000	855,000.000	2 „ à 70 millió	140,000.000
2000 nyer. K 815.000.000		2000 nyer. K 1.170.000.000		2 „ à 60 millió	120,000.000
HARMADIK OSZTÁLY		NEGYEDIK OSZTÁLY		5 „ à 30 millió	
Betét 120.000 K		Betét 120.000 K		10 „ à 20 millió	
Huzás: 1925 dec. 17 és 18-án		Huzás: 1926 jan. 14 és 15-én		25 „ à 10 millió	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	50 „ à 6 millió	
1 à	90,000.000	1 à	100,000.000	100 „ à 5 millió	
1 à	40,000.000	1 à	50,000.000	400 „ à 2 millió	
1 à	20,000.000	1 à	30,000.000	1.400 „ à 1 millió	
1 à	15,000.000	1 à	15,000.000	19.000 „ à 750.000	
1 à	10,000.000	1 à	10,000.000	21.000 nyer. és 1 jutalom	
5 à 5 millió	25,000.000	5 à 6 millió	30,000.000	K 22.610,000.000	
10 à 4 millió	40,000.000	10 à 5 millió	50,000.000		
20 à 2 millió	40,000.000	20 à 3 millió	60,000.000		
60 à 1 millió	60,000.000	60 à 1 millió	60,000.000		
1900 à 600.000	1.140,000.000	1900 à 750.000	1.425,000.000		
2000 nyer. K 1.480,000.000		2000 nyer. K 1.830,000.000			

Az első osztály huzása október 22 és 24-én

Hivatalos árak:

Egész sorsjegy . 120.000 korona | Negyed sorsjegy 30.000 korona
Fél sorsjegy .... 60.000 korona | Nyolcad sorsjegy 15.000 korona

Sorsjegyek kaphatók az összes elárusítóknál!

KÖZGAZDASÁG

Mit ér a forint, ha nincs?

(A Reggel tudósítójától.) Tegyük kezüket a szívére az urak és vallják be, hogy legbensőbb meggyőződésük szerint is, teljesen és tökéletesen mindegy, shilling, forint vagy ujkorona lesz-e az új magyar pénz neve, tíz, tizenöt vagy huszezer koronát tömörítünk-e egy új pénzegységbe! Vagy talán azt hiszik, a gondosan felsorakoztatott érvek, amelyeket egyik vagy másik pénznem mellett csatasorba állítanak, megtévesztének vagy meggyőznek bárkit is ebben az országban? Tanulékony emberek vagyunk s kellő értéke szerint tudjuk már megbecsülni államférfiaink jövőbelátó tudományát.

Talán Hegedüs Lóránt tisztában volt azzal, mi lesz valutapolitikája következő kezmenye

vagy Kállay Tibor rendíthetetlen öntiszteletben sejtette-e, mely következményeket zúdít pénzügyi politikája az országra? Augurok vagyunk s ha négyeszmeköz maradjunk, hitetlen mosollyal mérlegeljük ma már valamennyien a pénzügyi profeciákat! Tudjuk ma már valamennyien, akár politikusok, akár kereskedők, akár iparosok vagy munkások vagyunk, hogy nem a tízezres pénzegység fűz bennünket Ausztriához, hanem az ötszázszentes közös múlt, a kereskedelmi mérleg kérelhetetlen számoszlopa, az az ezer szál, amely a két ország gazdasági életét egymáshoz fűzi s szomszédaink rövidlátó politikája, amely az országot Ausztriához s az osztrák köztársaságon keresztül a nagy német birodalomhoz kövasolja. S ha hiúságból, „csakazértis“ nyakasságból a huszezes forintot tesszük meg az új magyar pénznek,

csak két shilling, két osztrák korona marad az mindig!

Soha önálló pénzegység gyanánt nem ver gyökeret a magyar számadásban. Leglogikusabb, legbátrabb és legsimplább megoldás mégis csak az aranykorona maradt volna. Az aranykorona épp oly kevésbé fokozta volna a drágaságot, mint a forint. Hogy a német gazdasági életben milyen türethetlenné fokozta a magas pénzegység, az aranyárka a drágaságot? Csodálatos, milyen könnyedséggel feledkezünk meg arról a kiálló különb-

ségről, amely a magyar és a német munkabérek és fizetések között tátong! A német munka vásárlóereje ugy viszonylik a magyarhoz, mint kettő az egyhez. Más szóval,

a német munkás, hivatalnok, intellektuális egyórai munkával kétszer annyi szükségletét fűdözi, mint a magyar.

Ezen a különbségen nem változtat, akár forintnak, akár aranykoronának nevezzük új pénzünket,

az aranykorona csak plasztikusan, élesen és ridegen vetítette volna elénk szörnyű elszegényedésünket,

s a magyar középosztály sivar helyzetét. Ezért sok reményt az új pénzhez se fűzzünk!

Az új pénz csak új malterfaszádót jelent,

amely mögött megmarad a tömeglakás minden baja, gondja, nyomorúsága! Megmarad a magyar aranarehia, e bosszantó összevisszasága az áraknak, amely mai életünket jellemzi, a kis- és nagyuzsorások tovább fognak harácsolni, a magyar lisztből süttött kenyér, zsemlye, a magyar tojás, sonka még mindig olcsóbb lesz Bécsben, mint Pesten, ezután is az fizet adót, aki mástól bérel lakást s nem az, aki másnak bérbe adja a házát. Ezután is feleannyit fog érni a magyar munka, mint az osztrák, meg a német s tovább is folytatjuk azt a fináncpolitikát,

amely az előirányzott forgalmiadónak a dupláját s a vámoknak négyszeresét vasalja be a szenvedő adóalanyokon,

továbbra is kérkedni fogunk ragyogó gazdálkodásunkkal, amely Genfben nem csodálkozást és elismerést, hanem elképedést váltott ki. Nem fog ezen változtatni egy fikarceny sem, akár forint, akár shilling, akár aranykorona vagy ujkorona lesz a jövőbeni pénzünk elnevezése,

nem javítja meg életünk rendjét s nem esőkenti ezt a szűkös szegénységet,

amely sivar közönnyel kíséri e dogmatikus valutavitát, cinikus vállvonogatással mondogatván: Mit ér a forint, ha nincs! K. D.

× Az intervenciós bizottság kulisszái mögül. A pénteki tőzsde eseményei, a piac vezető bankpapírjának, a Magyar Hitelnek néhány száz darab eladása nyomán beállott hirtelen árzuhanása, élesen bevilágított abba a titkoszatos harcra, amely az intervenciós bizottság tagjai között hetek óta dúl. Az intervenciós bizottság nem magántestület, miniszteri jóváhagyással működik, a Pénzügyi Központ vezetése és ellenőrzése alatt és a közvélemény joggal elvárhatja, hogy azok az urak, akikre ily fontos és életbevágó feladatot bízta, ha ellentét merül föl közöttük, ezt az ellentétet ne egymás között intézzék el, hanem a közvélemény elé meneküljenek vitájukkal. Ez a bizottság a Pénzügyi Központ igazgatójának vezetése alatt áll. A bizottság vezetőjének tiszta szándékait mindenki elismeri és bizonyára nem rajta mulott, hogy a bizottság munkája ellanyhult s napról-napra jobban simul egyik tagjának üzleti politikájához. A

bizottság, bár módjában állott volna, hiszen a nyári hossz alatt papírállományát nagy nyereséggel, erőteljesen lecsökkentette, hetek óta nem avatkozott bele a tőzsde menetébe s hírek szerint, éppen egyik tagjának makacs ellenállása akadályozta meg, hogy a piac egy-egy vezető ipari és bankértékén keresztül utjába álljon az egyre merészebben kibontakozó kontreninnek. Hogy mely okok azok, amelyek ezt a bizottsági tagot erre az obstruáló tevékenységre rábírták, nem tudjuk. De a meghatározottabban tiltakozunk ez ellen, hogy az intervenciós bizottság egyik tagjának magánfelfogása irányít szabjon ilyen közérdekű tevékenységének, hogy egyetlen ember akarata, egyik vagy másik bankunkhoz való személyes viszonya döntse el azt, hogy az intervenciós bizottság akkor lépjen-e közbe a Magyar Hitel piacán, amikor az árfolyamot már lerontották, hogy Ganzot ne vegyen vagy Urikányit vegyen-e! A pénzügyminiszternek fölügyeleti jogánál fogva joga, sőt kötelessége, hogy az intervenciós bizottság működésébe nyomban beavatkozzék, gondoskodják arról, hogy ne fordulhasson elő a péntekhez hasonló eset s ne legyen kénytelen a bizottság vezetője kedvet veszítve, elutazni s nagyfontosságú feladatát a bizonytalan sorsra bízni.

× Ofa Holzindustrie A. G., Zürich szeptember 29-én tartotta közgyűlését. A tiszta nyereség 849.632 svájci frank. Részvényenként 3.395 svájci frank ízettetik osztalékul. A szelvények Budapesten, az Országos Központi Takarékpénztárnál, Wienben a Niederösterreichische Escomptengesellschaftnál, Zürichben Blankart et Cie bankháznál váltattak be.

Magyar Edénycsarnok

Rákóczi-ut 41 sz. Palace-szálló mellett

Az ország legolcsóbb edényárúháza

október hó 1-től 30-ig

Minden egyes vásárlónak praktikus és értékes

ajándékot ad!

Az ajándéktárgyak a következők:

- 6 személyes színes karlsbadi kávékészlet
- Egy teljesen felszerelt mosdókészlet
- 6 személyes alpacca kávékanalkészlet
- 6 mély és lapos porcellántányér
- Egy teljes karlsbadi Mocca-készlet
- 6 személyes boros-, likőrös- vagy vizeskészlet

Vételkötelezettség nélküli tekintse meg a

Magyar

Edénycsarnokot

A 25 esztendősi jubileumára

fölfrissült és megszépült

ERDÉLYI BOROZÓ

SZABÓ—WALDMANN

sza-lónzenekara játszik

Színház után reggelig az uriközönség kedvenc találkozóhelye

Miért vesz mindenki

DIANA-SÓSBORSZESZT?

Mert tartalmaz: Mentholt, borpárlatot, aethert, alkoholt

Mert hatása fájdalomcsillapító, hűsítő, külsőleg, belsőleg erősítő

Mert minden sportembernek nélkülözhetetlen

Mert derékfájást, szaggatást elmulaszt

Mert hülési bántalmaknál mindig segít

Mert edzi a testet és izmokat

Mert cseppenként bevéve legjobb görcsök megszüntetésére

Mert masszírozásnál legjobban bevált

Mert a reumatikus és csuzos fájdalmakat enyhíti

Mert gyomorgörcsnél csillapítólag hat

Mert első segítség a házban

Mert olcsó

Egy eredeti üveg plombálva 16 000 korona

Mindenütt kapható!

A magyar protestáns-harcok titkos iratait el akarják tüntetni a bécsi udvari levéltárból

Ravasz püspök szerint a római egyház hihetetlen töke segítségével igyekszik meghamisítani a magyar történelmet

(A Reggel tudósítójától.) A protestáns „Egyházi Értesítő” legújabb száma egy beszédet közöl, amelyben

Ravasz László püspök élesen támadja a római egyházat.

A beszéd annyival is érthetőbb föltűnést keltett, mert éppen Ravasz püspök volt az, aki nemrég sajnálkozott azon, hogy a stockholmi keresztény zsinaton nem jelent meg a római egyház és örömet fejezte ki afölött, hogy ennek ellenére nem hangzott el támadás a katolikusok ellen. A most közzétett püspöki beszéd a református teológia megnyitó ünnepélyén hangzott el. Az ünnepélyt Kovács J. István volt államtitkár szavai vezették be, aki szerint a megtépett nemzetnek legfőbb érdeke, hogy legyenek nagyszerű református papjai, akik

a reformátusság egyre hangosabban háborgó ősi ellenségét vissza tudják verni.

Ravasz püspök beszédében aztán közelebről rátért a kérdésre, hogy miként kell védekezni a hitetlenség és a református egyház „ősi ellenségével” szemben.

— Történezszeke van szükségünk — mondotta —, akiken megtörök a római egyház és a hitetlenség hihetetlen tökével támogatott szándéka, hogy lényegtelen adatok fölszínre hozásával és nagy történelmi bizonyosságok megörlésevel, szuggéráló folyamattal

meghamisítják a multat, hogy a római egyház lett volna a magyarság föntartója,

hogy a „destruktív” protestantizmus motívumai mindig a legszennesebbek. A tudomány modern fegyverével kell visszaparancsolnotok megérdemelt helyére a támadó tudományt. A meghomályosodott hittani fogalmakat újra ki kell fényesítenetek. Nem lehet úgy prédikálni, hogy nincs emberfia, aki meg tudná állapítani, milyen templomban mondatnak el ezek a beszédek. Dogmatikai specialistákra van szükségünk.

A Reggel munkatársa a „történelemtisztázási akcióról” a következő információt szerezte a protestánsok egyik élénk szerepet játszó egyházi írójától:

— Két kiváló református történezszeke dolgozik a szabaddá lett bécsi udvari levéltárban: Ballagi Aladár és Károlyi Árpád. Ők első sorban

a politikai történeben tettek megdöbentő fölfedezéseket,

KÜLFÖLDI ŐSZI UJDONSÁGAINK
LONDONBÓL — PÁRISBÓL

megérkeztek

SPIRA és BEREGI

Kossuth Lajos-u. 15

de a magyar protestáns egyháztörténelmet érdeklő kutatásra még senkit sem küldött ki egyházunk, pedig nem szabad elszalasztani az

„Ne féljetekek tőlünk, nem csinálunk lázadást, ha hazatérünk!”

— izenik a Moszkvában éhező magyar hadifoglyok

Háromszázhatvan család kifosztva és reménytelenül várja hazaszállítását

(A Reggel tudósítójától.) Megdöbentő hírt hoz az oroszországi magyar hadifoglyok helyzetéről az a kievi levél, amely nyilván a szovjethatóságok éberségét elkerülve, jutott Horváth Ferenc nagykanizsai kereskedelmi alkalmazott kezébe. A levél szerint — amelyet a szovjethatóságok által Moszkvába összegyűjtött és többhónapos kiéheztetés után ott rekesztett hadifoglyok egyike írt és adott föl Kievből —

háromszázhatvan Oroszországban meg-nősült és családos magyar ember a legnagyobb nélkülözések között várja meg-igért hazaszállítását,

aminek reményében minden ingó és ingatlan jószágukat pénzzé tettek még májusban és azok árát föl is élték már moszkvai tartózkodásuk alatt. Horváth Ferenc, aki vasárnap Budapesten járt, hogy a szovjethatóságok lelkiismeretlensége által valóságban kifosztott hadifoglyok panaszát a külügyminiszterium elé juttassa, rendelkezésünkre bocsátotta az érdekes levelet azzal a kéréssel, hogy a szovjethatóságok esetleges retorziójának elkerülése végett hallgassuk el a levélíró nevét. „Az itteni lapok — mondja a levél — a tavasszal hirdették, hogy minden magyart családjával együtt ingyen fog hazaszállítani Moszkvából az oda-érkező magyar küldöttség. Az indulás idejét június 15-ére tűzték ki. Mivel megszárták a magunkkal vihető podgyaszt,

a megparancsolt határidőre eladtuk itt nő-sülés által vagy munkánkkal szerzett há-zunkat, földünket, sőt ingóságainkat is.

Hónapokig bizonytalanságban tartottak bennünket afölől, hogy hazamehetünk-e s mi fölkészülten vártuk az indulást és ezalatt a drága fővárosban kereset nélkül éltünk az eladott jószágaink árából. Végre mire megkaptuk az elutazási engedélyt, a külügyi hivatal közölte velünk, hogy a magyar követség már elutazott Moszkvából és így hazaszállításunkról nem történt intézkedés. Most semmit sem tudunk az elutazásról és 360 családos magyar áll itt bizonytalanságban, akik már mindenüket föl-élték. Otthon azt gondolják, hogy mi nem akartunk hazautazni és félnek tőlünk, hogy mi lázadást fogunk csinálni, ha hazatérünk. Ne

alkalmat,

nehogy mások találják meg és tüntessék el azokat a fontos dokumentumokat, amelyek napnál fényesebben igazolják, hogy Magyarország az elgermánosítástól a református lélek megtette meg.

Ravasz püspök beszédéből arra kell következtetnünk, hogy, úgy látszik, a magyar protestáns egyház legközelebb gondoskodni kíván arról, hogy a bécsi titkos levéltárban fölkutatás a protestáns történezszeke a magyar protestantizmus harcának dokumentumait.

féljenek tőlünk! Mi ázsiai Szibériában voltunk eddig és csak mostanában értünk ide,

nagyrészünk gyalog jött föl esztendeig.

Rongyos, beteg, lesatnyult emberek ezek. Amikor kellettünk a harctérre, akkor kerestek bennünket, most pedig senki sem gondol reánk a mi magyar hazánkban, ha mind elveszünk is itt.”

Eddig a levél, amelyből nagy meglepetésünkre arról értesülünk, hogy még mindig háromszázhatvan magyar család synlódik orosz hadifogságban. Amikor az utolsó hadifogolytranszport megérkezett Oroszországból, nagy megkönnyebbüléssel vettük a felhivatalos jelentést, hogy most már egyetlen magyar sincs hadifogságban. Bárkinék a hibája, hogy még mindig nincs itthon mindenki, aki haza kívánczik Oroszországból, az ország kötelessége mindent elkövetni, hogy az ottrekedt magyarok minél előbb megváltassanak szenvedéseiktől.

Meinl-kávé

Függönyök,
csipkék, etaminok

legolcsóbb áron, csakis

Wieg Testvéreknél

IV, Deák Ferenc-utca 23

KÉK MADÁR
(Péle-Méle)

AZ ANGOL GÖRLÖK
SAVANOS JAZZ-BANDJE

Asztalrendelés: 26-17 • Kezdete 10 órakor

Ma, hétfőn
záróra 5 órakor

PITROFF MIKLÓS
okl. gépészmérnök, autóspezialista

SOFFŐRISKOLÁJA

Főlévételi iroda:

Erzsébet-körut 28, I. 16. Tel.: J. 116-79

Tandij egymillió korona, mely részlete is fizethető. Saját luxusautó. Magánképzés is

A XV-ik osztály-
magyar kir. sorsjátékon

szerezés esetében

3 MILLIÁRD

KORONA

nyerhető készpénzben. — Összgyeremények összege cea

28 MILLIÁRD

KORONA

készpénzben

Az I. osztály huzása

október hó 22. és 24-én

Sorsjegyek hivatalos ára:

1/1 120 ezer, 1/2 60 ezer, 1/3 30 ezer, 1/4 15 ezer korona

A rendeléseket sürgősen kérjük, hogy a kívánt sorsjegyeket beküldhessük. Postabefizetési lapot mellékelünk

CAEDICKE
BANK R.T.

Budapest,

IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 15/R

Telefon: József 151-68. Sürgőnycim: „MALOMBANK”

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

kivel táncolta a szupécárdást az „Anna-bál”-on?

— Sajna, nem tartozom a táncosok szektájához.

— Pedig látja, annyi szép táncosnőt még a téli bálokon se nagyon fog látni, mint amennyien a Király-Színház „Anna-bál”-ján voltak. Mégpedig színpadon és nézőtérén egyaránt, édes egy Bendeguz rokon. A színpad bálkirálynője az a hamvasarcu, aranyhajú, nefelettszemű Péchy Erzsébet volt, aki olyan felejthetetlenül viselte a turnürjét, mint egy páva a vasárnapi legyezőjét. A különbség csak az, hogy sokkal, de sokkal szebb hangja van, mint a pávának.

— Na és az a 16 kiló, az kutya?

— Miféle 16 kiló?

— Hát, amit a nyáron lefogyott...

— Hallja, én észre se vettem.

— Na, csak ezt ne mondta volna, nagy jó uram. Inkább mondta volna azt, hogy nem tud énekelni, csak vette volna észre, hogy lefogyott. Erre büszkébb, mint az összes sikerre együttvéve.

— Hagyjon már békét ezzel az ostoba fogyókuramániával maga is. Már az újságokban is benne volt, hogy a kor uralkodó izlése kezd újból Murillonak a gömbölydedsége felé hajolni, komolyan mondom, nem is értem a nőket, hogy mit akarnak. Ékeznék, mint a kutyák, hétszámra nem csznek, hogy egy, vagy két dekát lefogyjanak s közben úgy néznek ki, mint a hét szűk esztendő. Rossz rájuk nézni. Az „Anna-bál” premierjén is láttam az egyik páholyban egy elvált bárónőt, aki vékonyabb és keszegebb a skolei erdők legszilfidebb fűzfacsomójánál is, folyton attól félttem, amikor Latabár el-elrikkantotta magát a színpadon, hogy egyszer csak fölébred benne a lélek...

— ?

— Na igen, mert csak háltni jár belé. Sándor Gizit is azért vették észre olyan nehezen, mert folyton Somogyi Nusival van a színpadon, aki viszont, hát istenem, már fizikailag is többet mutat. Kivétel az egyetlen Rátkai, részint azért, mert — egyetlen, részint, mert a szerepe kövér. Egészben véve pedig az „Anna-bál” tele van ennek a tradicionálisan magyar mulatságnak minden bájával, forró romantikájával, a zenéje édes, mint az asszabor, szóval konty alá való. Nagyszerű muzsikusság ez a Vince Zsiga. Ezért is van, hogy esténként tele van a nézőtér fiatal leányokkal — és nagymamákkal.

— Kik mennek akkor a „Miss Lilian”-hoz?

— Legyen nyugodt, vannak Pesten „up to date” misszek is, éppen elegendő. Ezek természetesen ideáljukat tisztelik Hosszay Rózsiban, az „up to date”-Lilian személyiségében, akinek aranyos szemtelensége édes, kislányos bájjal vegyített garconne-vakmerősége zord druzsámát, tisztelt A. Z. bályámát is meg-

szelidítette egy-két elismerő jelző erejéig. Az ensemble többi tagjai közül ezuttal a „Si je voulais”-ban föltűnt fiatal Abel Friggus emelkedett újból fölfelé, a többiek jól-rosszul tartották eddigi árfolyamaikat. A debütáló két hölgy közül azonban csak az egyiket, a Vigből szerződött Zala Emmát van módomban elfogadni, akinek igen tehetséges vállalai és lábai vannak, a szépnevű Szabó Julia művésznő azonban zsöngye volt, mint az elmaradt árpavetés, amelyet meg nem öntözött a tehetség esője.

— Apropos, „Eső”...?

— Tudtam. Hát bent voltam egy próbán és mondhatom, hogy a darab igen érdekes. Tulajdonképeni főszereplője, primadonnája a darabnak maga az eső, amely az első jelentettől az utolsóig láthatóan és hallhatóan, mint egy melodramatikus zene, kíséri a cselekményt. Tilkos egy sanfranciscói éjjeli pillangót játszik, aki megölte a gyereket s most menekülése közben, hajójának többi utasával együtt, őt is egy csendesocéáni szigetre deportálja a trópusi eső. Csörtos aztán, mint hittérítő, előbb megrendíti, majd megtéríti a leányt, aki a végén már vissza is akar menni Friscóba, hogy leülje a büntetését, de Csörtos, aki eleddig folyton ezt prédikálta neki, most már nem engedi, mert közben beleszeretett.

— A probléma megoldása?

— Csörtos megöli magát s a szigetet veri, paskolja, áztatja tovább, tovább, a végtelenségig a nehéz, sűrű trópusi eső...

— Szóval, a darab egy Haupttreffer?

— Nagyon nehéz, tudja, jósolni ezekben a nehéz időkben. Ott van a Renaissance legújabb darabja, amelynek még a címében is benne van a főnyeremény, ez a „Szonkin”, az sem bizonyult főnyereménynek, pedig a Kabos-Vaszary-duó a legszebb színpadi produkciók egyike; különösen Kabos örülési jelenete. E tragikomédiát, a változatosság kedvéért egy rendkívül vidám francia vígjáték követi, Armon és Gerbidon urak „Jeunes filles de Palaces” című darabja, amelynek Hajó Sándor fordításában valószínűleg „Nagyvilági leányok” lesz a címe s a Renaissanceban már jövő héten színre kerül.

— És a Vig e heti premiérje, a „Comœdienne”?

— Egy finom, de hervadó színésznőről szól, akinek elveszik a szerepét, mert a szerző — egy fiatalabbnak adja oda. S mert a baj sohasem jár egyedül, a művésznő szerelme, egy különben szimpátikus fiatalember, bejelenti, hogy — megnősül. A színésznő erre, mementót látván az események tragikus láncolatában, saját szívével elhatározza, hogy visszavonul a színpadtól s egyedül felnőtt fiának fog élni, majd szépen megnősíti ésatöbbi. A fiúról közben kialsul, hogy titokban már régen nős, sőt már gyermeke is van, szóval a mamából egy csapásra nagymama lett. Erre elvonul a fiával és annak családjával vidékre, ahol régi szerelme is megjelenik, mert közben meggondolta magát s már nem akar megnősülni, — de ott látván a színésznőt fiát, azt hiszi, hogy helyét már elfoglalták s mint egy örült visszaroohan. Közben a színésznőnek küldenek egy új szerepet, elvállalja, visszamegy Párisba, ahol találkozik a

regi szerelmmel, aki könyörög, hogy vegye újból vissza magához. „Nos igen — feleli a színésznő —, de be kell valljak neked valamit. Nekem van egy fiam...” E pillanatban beszalad a színre az unoka. „Ez az?” — kérdi a szerelme. — „Ez” — feleli a színésznő csöppnyi habozás után. Fügöny.

Utána magyar darab jön, a „Madonna”, addig is azonban följutják a tavalyi szezon utolsó sikerét, a Szenes-féle „Csirkefogó”-t.

— És a Fővárosi?

— Ma választják ki a soron következő újdonságot. Hivatalos jelöltek egy ismeretlen librettó, amelynek zenéjét Jacobi Viktor elő nem adott művéből állítanák össze és a Martos-Huszka-féle „Hajtóvadászat”.

— Városi?

— Zsufolásig. Hja: Schwarz Vera, Baklanoff. Mától kezdve a Renaissance is olcsóbb: 9 a legolcsóbb, 62 ezer a legdrágább hely.

— Szóval, a legolcsóbb drámai színház?

— Ugy van. S példáját követendi más is, elsőnek valószínűleg a Royal-Orfeum, amelynek magyar színpadi részében egy remek kis Békeffy-tréfát láttunk; mit akar még?

— Elsősorban híreket.

— All right. Tehát: Molnár Dezső dr., a Színészszövetség igazgatója, akit tudvalevőleg Hüttl professzor megoperált, szerencsére túl van minden veszélyen, kedden már ki is jön a szanatóriumból. Paulay Erzsébet kegyelmes aszszony ma, hétfőn utazik vissza nyolchónapos európai séjour-ja után Kinába. Somlay Artur újból külföldre készül, egy német filmvállalat akarja szerződteni három monumentális film főszerepére. Csüörtökön megnyílik az Opera. Harminc dalmü várja készen az új szezon a régi repertoárnak több mint kétharmadrésze. Aki ismeri az operai munka bonyolult technikáját, az gratulálhat ehhez az óriási munkához, amely a színház aktiválásának biztató tünete. Kiss Rezső, a kitűnő portréfestő, akinek már Svájcban és Londonban nagy sikerei voltak, bátyjával, Kiss Gézával, az ismert építésszel — Délamerikába utazott. A pályaudvaron a pesti bohémvilág számos tagja, élükön Katona Nándorral, sirva bucsuzott a két népszerű és nagytehetségű művésztől, akiknek fényes sikerében mindenki bizik. Kiss Rezső Rio de Janeiróból megkezdte A Reggel számára utileveit, amelyeket bizonyára nagy érdeklődéssel olvasnak majd Budapesten. Akar még valamit?

— Pl....

— Mondja, mi lenne, ha egyszer enélkül kéne végigolvasni a rovatot?

— Nem élném túl, az olympusi istenekre esküszöm.

— Halála ne száradjon a lelkiismeretemen, — ám legyen: Egy nagybank igazgatójának neje azzal a meglepő vallomással tisztelte meg a férjét, hogy ő a nyáron beleszeretett egy ügyvédbe. A férj ijedtében Bécsbe utazott önmagával, ahol a Kärntnerstrassen cobolybundát, a Grabenen gyöngygyakéket vásárolt számára, hogy vonzalmát a maga számára biztosítsa. A bunda és a gyöngy mostoha testvérek között megért 250 milliót. E befektetések mélyen meghatották a hölgyet, aki csupán azt a kegyet kérte, hogy a Bécsen átutazó ügyvédtől a pályaudvaron elbucuszahasson. A nemeslelkű férj és bankigazgató beleegyezett; leült az

LITTKE

Casino — For England — Cremant Rose

Vezérképviselő: Fővárosi Rt. IV. Mária Valéria-utca 1
Telefon: József 151-75

SZOMBATON ÉS VASÁRNAP
SZÁZAVAL MENTEK EL A
KIRÁLY-SZÍNHÁZ PÉNZ-
TARÁTÓL, AKIKNEK MÁR
NEM JUTOTT JEGY AZ

ANNA-BÁLHOZ

A
**Renaissance-
Színház**

a
legolcsóbb
próza
színház

Helyárak:
9 ezertől
62 ezer koronáig

MOZI

Film-Rádió

A Fox-filmgyár egyik legkimagaslóbb produkciója idén „A tűzpróba” című dráma lesz, amelynek főszereplője Georg O'Brien. Ezt a népszerű amerikai színészt a gyár népszerűsíteni akarja a magyar közönség előtt s ezért pályázatot hirdetett a gyár budapesti telepe Georg O'Brien portréjára és mellszobrára. A pályázatban csak az Országos Képzőművészeti Főiskola növendékei vehetnek részt. A jury tagjai felelősséggel a Főiskola tanárai, felelősséggel a cég delegáltjai közül kerülnek ki. Ugy az arcképre, mint a mellszoborra milliós díjak vannak kitűzve.

Lajos Elemér, a Corvin-Színház eddigi titkára lett ennek a kedvelt színháznak az igazgatója. Rokonszenves, kedves egyénisége a Corvin-Színház közönségét már akkor is megnyerte, amikor titkári minőségben szolgált a publikum érdekeit, de most, hogy közvetlen kapcsolata lesz a közönséggel, népszerűsége bizonyára növekedni fog.

A First National Picture, az amerikai filmgyári trösztök egyik vezető vállalata új főkelepet létesít Magyarországon. Ez a telep fogja képviselni a First Nationalt a Balkán felé is. Az új telepnek Engel Fülöp lesz a vezérigazgatója, aki ebben az új állásában bizonyára ismét bizonyítottát fogja nyújtani üzleti zsenialitásának.

Szerdán, október 7-én új magyar film kerül meghívott közönség előtt bemutatásra. „Rongyosok” a címe ennek a filmnek, amelyet Zilahy Lajos szcendriuma alapján Gadl Béla készített. A film női főszerepét Bayor Gizi játssza.

Szerdán, október 7-én új magyar film kerül meghívott közönség előtt bemutatásra. „Rongyosok” a címe ennek a filmnek, amelyet Zilahy Lajos szcendriuma alapján Gadl Béla készített. A film női főszerepét Bayor Gizi játssza.

EGY FILM, AMELYET MINDENKI MEGNÉZ

Sokféle reklámtrükkkel dolgozik a mozi széles e világon. És ezt nem is lehet csodálni. Amíg egy városban hét színházhoz hetvenhét mozi sorakozik, amíg Amerikában és a világ minden más országában egymást licitálják fölül technikában, vagyonban, művészetben a filmgyárak, addig a verseny, természetesen, éles és vehemens.

Azonban amint vannak a színpadnak klasszikus alkotásai, amelyeknek címe elég az érdeklődés felkeltésére, vannak filmek is, amelyeket épp úgy mindenki megnéz, mint a Shakespeare-tragédiákat.

Lon Chaney, ez a nagy amerikai jellemszínész már egyszer produkált olyan alkotást, amelyet a világon minden mozilátogató végignézett, ez volt a „Notredamei toronyőr”. Most ennek a multévi diadalnak a reprizé következik az egész világon.

Lon Chaney, akinek művésze a mély, emberi tragikum felé hajlik, ismét egy megtapasolt, megtipport emberi sorsot tár elénk.

Ismét valakit, akét, mint Quasimodot, háttérbe szorítanak az emberek és aki tragikusan pusztul el, mert mindenki kinöveli.

Beaumont Pálnak, a szegény éhező tudósának a sorsa Lon Chaney új szerepe. Tudományos munkáját ellopiák tőle, más arat vele dícsőséget és amikor a szegény, névtelen ember felelősségre vonja azt, aki megfosztotta munkájától, egy pofont kap tőle. Ez a pofon sújtja őt le egészen az élet mélyére. Elveszíti a lelke egyensúlyát, cirkszi bohóc lesz és ő az az ember, aki mindig és mindenkitől pofonokat kap.

A régi mult elmerült az évek távlatába. Pál elvállalja a feleségétől, újra szerelmes lesz, de új szerelme kinöveli és arcúllul. Most már vége az önértetének, a józanságnak, sőt a nyugalomnak is, bosszút áll azokon, akik vérgis sértették, azután egy utolsó díszelőadást rendez

némajátékából, amelynek címe: „Egy ember, aki a pofonokat kapja és a díszelőadás közben holtan esik össze.”

Lon Chaneynek különös tehetsége van ahhoz, hogy az ilyen mély emberi tragédiákat megjátssza és velük megragadja a közönséget. Andrejev Leonid a drámájában mindenütt a világon nagy színpadi konkurrenssekkel kellett megbírkóznia neki, hiszen a világ minden nagy városában játszották ezt a munkát, amely parádés szerepe volt egyes nagy színészeknek. Lon Chaney még mindenütt győzött alakításának nagy tragikai erejével, bizonyos, hogy nálunk is teljes sikert fog elérni, ha esztétikától kezdve az Uránia, Mozgóképek-Otthon és Capitol vásznán a közönség elé lép.

Páris, ifjuságunk álma

Ady Endre, az új Magyarország legnagyobb költőszénije, fedezte föl a mostani generáció számára Párist. Párisba egyszer beszökött az ősz, írja Ady Endre és e sorok nem fognak soha kipusztulni annak a generációnak a szívéből, amely ma küzd az élet gondoljaival.

Páris volt a vágya a huszéveseknek és Páris a vágya ma a negyedik évtizedet taposó embereknek.

De Ady-nak még megadatott Páris szerelme, viszont mi, a többiek mind, olyan fogalmakkal ismerkedtünk meg az utolsó tizenöt évben, mint valuta, világháború, vízum, utólevél, amelyek bizony elválasztottak bennünket Páris-tól sokkal jobban, mint amennyire a delizsánsz korában el voltunk tőle vágyva.

De jött a film, a XX. század új művésze és a film végtelen szalagján minden élénk táru. Távol vidékek, távol városok képe, távoli emberek édesbus élete... Most már csak Páris van hátra és most már Párist is megláthatjuk, mert e héten a Kamara egy olyan filmet mutat be, amelynek címe minden dícsérő cikornya nélkül

egyszerűen: „Páris”. És ez a cím elárul mindent! Párist, az igazi Párist láthatjuk ezen a filmen, Páris nappalát és éjszakáját, szerelmét, vidámságát és szomorúságát, Páris, ifjuságunk álma, amelyet mi nem kereshettünk föl, fölkerestett bennünket.

A vörös malom

Párisról írtunk fentebb, amely éveken, sőt évtizedeken keresztül elfoglalta a mai generáció érdeklődését és izzó vágyat égetett valamennyiünk szívébe. Be kell vallanunk, amikor Párisról szölvünk, nem a Louvre képtárai, nem a Bastille történelmi nevezetességi falai vonzottak bennünket, hanem a Quartier Latin és a Montmartre felé szálltak a vágyaink.

A Montmartre ragyogó, zajos éjszakai élete megtestesült a hírlapi cikkek és fotográfiák szerint a Vörös malom színlamovitorláinak villanyfényes vibrálásában és a Vörös malom kapuja mögött sejtettük Páris romantikáját, Páris éjszakáját, a ragyogó szerelmeket és a káprázató karriérokat.

A Moulin Rouge ma is Moulin Rouge, ma is ragyognak a vitorlák körül és ma is telve van sejtelmekkel Páris éjszakája.

A Vörös malom minden lázas mulatsága, minden tobzó-dása és a falai között lezajló bohóságok és tragédiák meg-elevenednek azon a filmen, amelyet „A Moulin Rouge fantómja” címmel esztétikán mutat be a Corvin-Színház. A francia kinematográfia egyik gyöngye ez az új film, amely érdekes és mozgalmas téma keretében mutatja be azt az életet, amely a Montmartre tetején zajlik.

Budapest új nevezetessége

Szombat este óta Budapest gazdagabb egy előkelő és rendkívül disztigvált szórakozó-hellyel, az Orion-Színházzal. Budapest minden gazdagodását köteles a krónikás följegyezni és az Orion-Színház valóban Budapest gazdagodását jelenti.

A Belváros közepén, az egykori Medgyasszay-Színház, a későbbi Apolló-kabaré helyén nyílt meg az Orion-Színház, világvárosi eleganciával berendezve. Ha süppedő szőnyegekkel borított finom és diszkrét előcsarnokába belépünk, mintha valamilyen külföldi kamaraszínház falai közé kerülünk volna. A megnyitőelőadás előkelő közönsége, amely zsufolásig megtöltötte a nézőteret, nemcsak a színház bámulatával volt elfoglalva, hanem a megnyitó műsor főattrakciója is lenyűgözte mindenki érdeklődését.

Douglas Fairbanksnak, a közkedvelt és népszerű amerikai filmszínésznek első nagyszabású produkciója, a

„Z”, a fekete lovag

című romantikus történet állt a műsor középpontjában. Ez a film első képe annak a sorozatnak, amelyet az United Artists-gyár készített és amelyről már néhányszor megemlékeztünk, hogy e sorozat a világ legdrágább film-anyaga. Az Orion-filmgyár az Orion-Színház részére megszerezte ezt a filmet és a szombati premier közönsége már ebből az első filmből megállapította, hogy a filmek értéke semmivel sem marad az árak mögött.

A megnyitőelőadás Somlyó Elemérnek, az Orion-filmgyár vezérigazgatójának meghozta azt a várt és jogosan remélt sikert, amelyet az új színház megteremtéséért remélt.

Akar Ön egy ingyen sorsjeggyel 100 milliót nyerni?

Akkor vásároljon azoknál a kereskedőknél és iparosoknál, ahol minden vevő annyi

ajándéksorsjegyet

kap, ahányszor 100.000 koronáért vásárol.

Minden nyerő a nyereményösszeg erejéig maga választhatja a nyereménytárgyát tetszés szerint, a következő értékekben:

A főnyeremény 100,000.000 korona értékű	1 drb à 100,000.000 K = 100,000.000 K	Össznyeremény 1.200,000.000 korona értékű
	2 drb à 50,000.000 K = 100,000.000 K	
	4 drb à 15,000.000 K = 60,000.000 K	
	10 drb à 10,000.000 K = 100,000.000 K	
	50 drb à 5,000.000 K = 250,000.000 K	
	340 drb à 1,000.000 K = 340,000.000 K	
	500 drb à 500.000 K = 250,000.000 K	

Az ajándéksorsjegyet nyújtó kereskedők és iparosok névsorát e helyen fogja közölni a

KÖZÉRDEKŰ LIGA TÁRGYSORSJÁTÉK INTÉZŐSÉGE
BUDAPEST VIII, RÁKÓCZI-UT 59 (AZ UDVARBAN). TELEFON: JÓZSEF 21—73

VASÁRNAPI SPORT

Zsák tragikus hibájából elveszett az első spanyol-magyar válogatott mérkőzés

Spanyolország—Magyarország 1:0 (0:0)

(A Reggel munkatársától.) Nagy a szomorúság a futballisták között, mert Zsáknak, a legkiválóbb magyar kapusnak, egy érthetetlen hibájából

az első spanyol-magyar válogatott mérkőzés elveszett.

A nagy viaskodás bővelkedett izgalmas jeleketekben. A spanyol játékosok minden labdára haláltmegevető bátorsággal rohantak. Ennek a szokatlan játékmódnak a gyöngébb fizikumú, de tudásban teljesen egyenrangú, magyar fiúk adták meg az árát, mert közülük **többen súlyosan megsérültek,**

de a tartalékok is csakhamar lesántultak.

A nagy ütközet leírása távirati stílusban:

1. perc: A magyarok kezdenek, de rügtön a spanyolok kerítik hatalmukba a labdát és Zsák máris kényszerül közbelépni.

2. perc: A spanyolok „hands in goal”-t érnek el, de a bíró természetesen nem adja meg. Spanyolok támadnak, fejjátékuk szenzációs.

3. perc: Cubells megsérül.

4. perc: Pazar magyar támadás, Molnár tiszta helyzetből kapu mellé lök.

5. perc: Szép magyar támadást Zamora tesz ártalmatlanná, a következő percben Kohut 20 méterről a kapu fölé lök. A sorozatos magyar támadásokat a spanyol hátvédek nagy bravúrral verik vissza.

6. perc: Fuhrmann sorozatos hibáiból a spanyolok támadnak, egy veszélyes lapdát Zsák a magasból huz le. Egy perc múlva Opata és Senkey II. megsérülnek.

7. perc: A spanyolok rugnak kornert, Carmello fejsét Zsák gyönyörűen elfogja, amire

egyszerre három spanyol csatár is megröhanja, leterítik a földre, egybe-főbe rugdalják, úgy hogy az elalélt Zsák kezéből beesik a labda a hálóba.

A közönség éktelen pufajzása közben a temperamentumos osztrák bíró szabadrugást ítélt a spanyolok ellen.

8. perc: Opata újabb megsérül, kénytelen elhagyni a pályát és helyébe Takács áll.

9. perc: A bámulatosan küzdő Rebrót a spanyolok úgy lerugják, hogy ájultan viszik ki, helyét azonnal Zloch foglalja el.

10. perc: Nagyszerű kombinációs magyar támadás indul. Priboj Senkeyhez passzol, majd a labda Takácshoz kerül, skinet irtózatos erejű saroklövését Zamora szenzációs bravúrral boxolja kornere.

Ezután Rebró újabb beáll a csapatba. Most a spanyolok kerülnek frontba, különösen a jobboldalon vezetnek veszedelmes támadásokat, mert Fuhrmann teljesen tehetetlen a halföldözést posztján.

11. perc: Molnár a spanyol becek fölívágja. Ugyanakkor Errazquin kapja vissza a kölesönt, aki úgy megsérül, hogy kénytelen abbahagyni a játékot. Pár pillanattal később Hungler II.-be szállnak a spanyolok és teszik hárképtelenné. Helyét a nagy Senkey foglalja el.

12. perc: Erőteljes spanyol akció Carmello lövésével ér véget. Zsák elvétéssel ment.

Magyar támadással ér véget az első félidő: 0:0.

A második 45 perc.

13. perc: Kohutot fantolják. Az erőteljes szabadrugást Zamora kornere boxolja, amelyből kritikus helyzet támad a spanyolok kapuja előtt. A nagy tumultusban Castro megsérül.

14. perc: Egy veszélyes spanyol támadást Fogl II. faulttal akaszt meg.

A meglélt szabadrugást Carmello 20 méterről pont Zsák kezébe lövi. A labda Zsák kezéből — lábál között — a kapuba perdül: 1:0.

Ezután sorozatos erőteljes magyar támadások következnek. A 9. percben Takács centiméterekkel a kapu mellé lövi a labdát. A spanyolok látva a magyarok fölényét, lassanként mindannyian visszavonulnak a védelembe és most már türelmesen is küzdenek, csak hogy az elért eredményt biztosítsák. Különösen a nagyszerű formában levő Kléberre fáj a foguk, aki percenként hever a földön, de mindannyiszor talpra áll.

15. perc: Kombinációs összjáték után Kohut 25 méteres lövését Zamora elegánsan továbbítja vissza a mezonybo. Pár pillanat múlva Priboj bombalövése jut hasonló sorsra.

A 20. percben kezdenek a spanyol csatárok is szóhoz jutni. Fogl II. azonban spanyol módra bánik el velük és máris az 6. tételükön a labda. Pasarin erősen szorongatva, hátraadja a labdát, de olyan szerencsétlenül, hogy az kapufának vágódik és onnan nyilegyenesen a másik sarokba.

Kézfertőtlenítésre nélkülözhetetlen a

HUDSONESSEXGYÁR

leszállította árait

Hudson Super Six Brougham
Hudson Super Six hűtülős Sedan
és Essex Six Touring
raktáron

BÁRDI

Kossuth Lajos-utca 6

Zamora azonban, szinte uszva a levegőben, egy merész roblonozással elérte a labdát és megakadályozta a ki egyenlítést.

Pár pernyi spanyol támadás után újból a magyar csatárok kerülnek frontba, akiket különösen Rebró támogat nagyszerűen.

16. perc: Fuhrmann messziről jött lövése a felső kapulécot surolja.

17. perc: A spanyol balszélső beadásából majdnem gól esik, de Zsák bámulatos ügyességgel akadályozza meg az újabb eredményt.

18. perc: Polo lövése kapulécnak vágódik.

19. perc: Molnár durván elgáncsolják, Kohut irtózatos erejű szabadrugást Zamora kifogja.

Az utolsó két percben mind a tizenegy spanyol játékos visszamegy a védelembe és ügyes időhúzással bebiztosítják győzelmüket.

Egy kis statisztika. A spanyol válogatott csapat eddig 19 mérkőzést játszott. Tizenötöt győztek, egy esetben volt eldöntetlen a küzdelem és három alkalommal vesztek. Gólarány: 35:10 a spanyolok javára.

Sikerrel operált I/B válogatott csapatunk Miskolcon. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Mindvégig érdekesítő és tartalmas játékokban az I/B válogatott csapat 3:0 (1:0) arányban győzött Észak ellen. Góllövők: Kantszy (2) és Szűcs, a Törökvis játékosai.

Győztek a harmadosztályú válogatottak Középmagyarország reprezentánsai ellen 5:3 (2:1) arányban. A mindvégig érdekes és különösen az első félidőben nyílt küzdelem a spanyol-magyar mérkőzés előtt, a közönség élénk érdeklődése mellett, folyt le.

Veroséget szenvedett a Vienna. (A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnapi ligamérkőzések során a Rapid 3:2 (2:1) arányú értékes győzelmet aratott a kifutó formában levő Vienna fölött. — Egyéb eredmények: Admira—FAC 1:0, Simmering—WAC 4:2, Amateure—Sportclub 6:2, Slovan—Rudolfshügel 3:3.

Új országos rekordot futottak a kereskedőatléták

(A Reggel tudósítójától.) Bár a spanyol-magyar válogatott mérkőzés hatalmas konkurenciát jelentett a MASz stafétabajnokságának, mégis szépségű közönség jelent meg vasárnap délután a pompás fekvésű sziget pályán, mert még eddig sohasem volt olyan bizonytalan a bajnokságok sorsa, mint az idén.

A KAOE versenyzői szerepeltek a legszebben, mert a 4x100 méteres stafétában világvizonylatban is rendkívül értékes rekordot állítottak föl.

Kellemes föltűntést keltett Grosz (MTK), aki 5000 méteren szerepelt nagyszerűen. A bajnoki viadal történetéhez tartozik még, hogy a 4x400 méteres stafétabajnokság eredményét megsemmisítették és így a MAC egy értékes eredménnyel szegényebb lett.

Részletes eredmény.

I. 4x100 méteres stafétafutás. Bajnok: KAOE csapata (Gerő I., Gerő II., Vida, Steinmetz) 42.7 mp. Országos rekord! (Régi rekord: 43.1 mp. Magyar válogatott és a KAOE, 1924.) 2. MAC 43.2 mp. 3. BBTE 43.3 mp. A KAOE stafétája nagyszerű váltásaival győz.

II. 4x100 méteres stafétafutás. (Magyarország ifjúsági bajnokságáért.) Bajnok: MAC csapata 45.8 mp. 2. KISOSZ, észak 46.5 mp. 3. KISOSZ, kelet 46.7 mp. Hat méterrel nyerve.

III. 4x1500 méteres stafétafutás. Bajnok: MAC csapata (Kultsár, Sziget, Belloni, Szerb) 18 p. 02.4 mp. 2. FTC 18 p. 25 mp. A MAC elejétől végig vezetve mintegy 120 méterrel fölényesen győz. Az MTK csapata, Frányó gyászra miatt nem állt starthoz.

IV. 4x1000 méteres stafétafutás. Bajnok: MTK csapata (Lampel, Tandler, Spitzer, Veiler) 11 p. 35 mp. 2. FTC 11 p. 56.4 mp. 3. KISOSZ, kelet 12 p. 00.8 mp. Az MTK végig vezetve, 100 méterrel első.

V. 5000 méteres öts csapatverseny. Bajnok: MAC csapata (Belloni, Szerb, Kultsár, Zöllner, Hemmel) 25 ponttal (2., 3., 4., 6. és 10. hely). 2. MTK 60 ponttal. 3. ESC 68 ponttal. Egyéni győztes: Grosz István (MTK) 16 p. 4.2 mp. 2. Belloni (MAC) 16 p. 23.8 mp. 3. Kultsár (MAC) 16 p. 26.5 mp. Grosz kifutó taktikával 150 méterrel fut be elsőnek.

VII. 4x400 méteres stafétafutás. (Magyarország ifjúsági bajnokságáért.) Bajnok: MAC csapata 3 p. 40.1 mp. 2. FTC 3 p. 46.8 mp. 3. MTK 3 p. 47 mp.

VIII. 3000 méteres öts csapatverseny. Bajnok: MTK csapata 23 ponttal. 2. MTE 44 p. 3. Vasas 110 ponttal.

Svábhegyi verseny 1925

A 2 literes kategória fölényes

győztese

O. M.

széria turagép

nyeri: a KMAC aranyplakettjét és Balázs Béla Hugó ur ezüstszerlegét

Vezérképviselőt:

Kellner Alfréd
Autókereskedelmi Rt.
Budapest VI, Liszt Ferenc-tér 11

Gáspár győzött Párisban

— A Reggel tudósítójának távirata. —

Páris, október 4.

A CASG nagy nemzetközi viadalán a magas-ugrásban Gáspár Jenő (MAC) győzött 185 centiméterrel a francia Leuden és a svéd Österdahl ellen. Osborn nem indult. P. J.

Szerencsétlenség történt az újpesti motorvezetési versenyen

(A Reggel tudósítójától.) Nagyjelentőségű nemzetközi kerékpár- és motorverseny zajlott le vasárnap délután az újpesti Stadionban. A „Sport Hírlap” meghívására megjelent a startnál a világhírű német Rommel Alfréd és a holland Vermeer is, akiket részben a világ leggyorsabb pályája, részben pedig a világbajnok Thomast verő Bániczkynek a hírneve esábitott Újpestre. A jól rendezett mltng, sajnos, gyászos véget ért, mert amikor Bániczky az 50 kilométeres verseny második futamában revánst vett a német bajnokon, a közönség egy része túladó lelkesedésében

berohant a pályára és a szédületes gyorsasággal haladó Rommel motorja nagy szerencsétlenséget okozott.

Rommel agyrázkódást szenvedett és a közönség köréből is többen súlyosan megsebesültek.

Főbb eredmények:

I. 50 kilométeres motorvezetési verseny. Első futam: 1. Rommel Alfréd (Németország), 2. Bániczky 6 körrel, 3. Pirity (FTC), 4. Vermeer (holland), Bartos föladta. — Második futam: 1. Bániczky József, 2. Rommel 400 méterrel, 3. Bartos, 4. Pirity (FTC), 5. Vermeer.

II. 25 kilométeres pályabajnokság. Bajnok: Grimm, 2. Mazák, 3. Uhereczky, 4. Bécs.

III. Kezdek versenyén Grosz a győztes.

IV. Oldalkocsis motorkerékpárverseny. 1. Urbach, 2. Déván István.

Jól sikerült a Csillag KK bajnoki hegyi versenye, amely vasárnap délelőtt az Istenhegyi-úton folyt le. Közel 100 versenyző állt a starthoz, akik közül Rusovszky (MTK) futott be elsőnek 11 p. 35 mp. alatt a tavalyi bajnok Mazák (MTK) előtt.

Praha—Budapest válogatott mérkőzésre jegyek a „Stop”-nál: Nádor-utca 24. (Telefon: 57—62.)

Lovaregyleti versenyek

Vasárnap kezdte meg a Lovaregylet októberi mltngjét. A kellemes verőfényes napon a pálya nézőtere egészen megtelt. A nap főszáma a 200 milliós Gróf Károlyi Gyula emléktverseny volt, amelyért öt kétvést nyergeltek föl. A start itt is, mint általában valamennyi futamban, hosszasan elhúzódott és rosszul sikerült. Jóformán egyedül jól csak De bizony jött el a géptől.

A nap részletes eredménye:

I. futam: 1. Pronto (1½) Schejbal, 2. Nepomuk (6) Stenzl, 3. Alperes (1½) Gulyás B. Fm: Virradat. 1½h. fejh. Tot: 10:19. — II. futam: 1. Phryne (4) Szabó L. II., 2. Sniffy (8) Takács J., 3. Kikeriki (1½) Gutai. Fm: Cunc-tator, Planéta, Győztes, Pántlikás. 3h, ½h. Tot: 10:45, 13, 14, 11. — III. futam: 1. Little pet (7:10r) Szabó L. II., 2. De bizony (12) Gulyás B., 3. Musette (4) Kovács L. Fm: Megmondtam, Pompadour. 5h, ¾h. Tot: 10:16, 14, 38. — IV. futam: 1. Várkert (p) Gutai, 2. Jenkő (5) Stenzl, 3. Sinbad (8) Kaszán. Fm: Kényes, Hajrá, Bordial Harcos, Ecarté II., Dekár, Felperes. ¾h, 1½h. Tot: 10:23, 13, 19, 20. — V. futam: 1. Poeta (8) Szabó L. II. és Julka (5) Schejbal (holtverseny), 3. Pong (6:10r) Gutai. Fm: Ezredes R., Tisza, Senki más, Natascha, Gavial, Malbrough, Zuffall, Mah Yong, Dévaj, Holtv., fejh. Tot: 10:25 Julka, 10:34 Poeta, 12, 13, 11. — VI. futam: 1. Patyolat (1½) Schejbal, 2. Paraszt (4) Gutai, 3. Memento (10) Sajdik. Fm: Palermó, Maros, After us, Kontár, Szumir, Dsungel, Sabaria. Tot: 10:34.

Felelős kiadó: Róna Üdön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.

Bookmakerek fogadóirodái:

IV, Kossuth Lajos-utca 14,
VI, Andrásy-ut 45,
VI, Váci-ut 1,
VIII, Rákóczi-ut 51

Start és Fix fogadások

Legközelebbi lóversenyek az új versenypályán
1925 október 4, 6, 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18

LÓCAI SORSJÁTÉK

Huzás már holnapután, szerdán

Sorsjegyek még kaphatók az el-
árusítóknál. — Ára 20.000 korona

**Főnyeremény
a legpompásabb
ékszerek**

**25 KILO ARANY — 14 BRILLIANS
EZÜST ÉS 14 EKZSER**

MINDEN EGY SORSJEGYEL NYERHETŐ
TÖBB NYEREMÉNYEK:

**TELJES LAKÁS-BERENDEZÉS,
EBÉDLŐ-HÁLÓ ÉS KONYHA**

és még 1000 értékes nyeremény!

Intézőség: Teréz-körút 27. — Telefon: 169-56
A főnyeremény Seber és Klinger női divatruház ki-
rakatában, Kossuth Lajos-utca 17, látható